Jaargang 111. Dingsdag, 20 Julij 1852. No. 58.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD voor de Stad en Provincie Groningen.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

NOTIFICATIE.

De STAATSRAAD, COMMISSARIS DES KONINGS in de provincie *Groningen*, gelet hebbende op Art. 11 der Wet van den 6den Maart 1852 (*Staatsblad* no. 47), tot regeling der Jagt en Visscherij, brengt bij deze ter kennis van het Publiek, dat Heeren GEDEPUTEERDE STATEN dezer Provincie, naar aanleiding der bepalingen van Art. 11 en 15 der boven aangehaalde Wet, bij besluit van den 15den dezer maand, no. 78, hebben bepaald:

1) dat het Jagtbedrijf van het vangen van Eendvogels in eene Eendekooi of daarmede gelijkstaand toestel in deze Provincie wordt opengesteld op den 2den Augustus dezes jaars, en gesloten op den 15den Maart des volgenden jaars;

2) dat de opening der Jagt op Waterwild en het vangen met Slagnetten van het Waterwild, bedoeld bij Art. 15 der voorschreven Wet onder de letters *e* en *f*, als van Zwanen, [illegible], Kemphanen, Strandloopers, Wulpen en Plevieren, voor dit gewest wordt vastgesteld op den 2den Augustus eerstkomende; en

3). Dat het vangen van Lijsters in deze provincie zal beginnen op den 1sten September aanstaande en eindigen op den laatsten December daaraanvolgende.

En zal deze worden gedrukt en aangeslagen ter plaatse alwaar men gewoon is zulks te doen, en geïnsereerd in de *Provinciale* en *Groninger Couranten* en in het *Provinciaal Blad.*

Aldus gedaan in het Provinciehuis te *Groningen* den den 19den Julij 1852.

De Staatsraad, Commissaris des Konings voornd.:
VAN LIMBURG STIRUM.

VERHURING
van de STADSPLAATS te *RUIGEZAND.*

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* zijn voornemens, bij *enkele inschrijving* te verhuren, voor den tijd van zes jaren, in één Perceel:

De **STADSPLAATS** op het ***RUIGEZAND,*** bestaande in eene BOEREN BEHUIZING, SCHUUR, en verder GETIMMERTEN, met TUINEN en LANDEN, gelegen in den *Ruigezandster Polder*, groot 38 Bunders, 33 Roeden en 10 Ellen; voorts nog den daarom liggenden DIJK, groot 5 Bunders, 78 Roeden en 10 Ellen, met het KWELDERLAND, groot ongeveer 170 Bunders, alles gelegen onder de Gemeente *Oldehove*, bekend in de kadastrale leggers dier Gemeente, Sectie A no. 1 & 2 en Sectie B no. 40 tot en met 60.

De Voorwaarden van Verhuring zullen, van heden, ter SECRETARIJ dezer Gemeente ter lezing liggen, alsmede bij den Kastelein BOERSMA te *Grijpskerk.*

De op zegel gestelde Inschrijvingsbiljetten zullen moeten bevatten de Namen, Voornamen, Beroep en Woonplaats van den Inschrijver en zijnen solidairen Borg, den Jaarlijkschen Huurprijs in *schrijfletters*, en door Inschrijver en Borg geteekend, en voorts op de buitenzijde voorzien van: Inschrijvingsbiljet voor de verhuring van de Stadsplaats te *Ruigezand*; welke Biljetten, behoorlijk gesloten, vrachtvrij, geadresseerd aan den Heer BURGEMEESTER van *Groningen*, uiterlijk op Vrijdag den 23sten Julij 1852, aan het RAADHUIS moeten worden bezorgd.

De opening dier Biljetten zal in het openbaar, in tegenwoordigheid der Gegadigden, plaats hebben op Zaturdag den 24sten Julij 1852, des voormiddags te tien uur, in een der Vertrekken van het Raadhuis.

GRONINGEN, den 28 Junij 1852.

Burgemeester en Wethouders: VAN IMHOFF.
De Secretaris: VAN UILDRIKS, *l. s.*

AANBESTEDING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* zijn voornemens, door hunnen GECOMMITTEERDE, bij *enkele inschrijving* aan te besteden:

1. Het VERWEN van den A-TOREN.
2. IDEM het BEURSGEBOUW.
3. IDEM de drie STADS KRANEN aan het Damsterdiep, het Winschoterdiep en buiten de Apoort, alsmede de STADS TIMMERSCHUUR en
4. IDEM de NOORDER KASERNE, met het WACHTGEBOUW op de Binnenplaats, PUTTEN, REGENBAKKEN, PRIVEES en verder TOEBEHOOREN.

De Voorwaarden van Aanbesteding zullen van heden ter SECRETARIJ dezer Gemeente ter lezing liggen, terwijl nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den STADS BOUWMEESTER.

De op *zegel* geschreven Biljetten, ingerigt overeenkomstig art. 9 van het Bestek en wel voor *ieder perceel afzonderlijk* in te dienen, zullen, vóór of uiterlijk op VRIJDAG den 23sten Julij 1852, aan het RAADHUIS moeten worden bezorgd.

De opening dier Biljetten en de provisionele toewijzing aan den laagsten Inschrijver van ieder perceel, zal in het openbaar plaats hebben op ZATURDAG den 24sten Julij 1852, des voormiddags te tien uur, in een der vertrekken van het RAADHUIS.

GRONINGEN, 12 Julij 1852.

Burgemeester en Wethouders: VAN IMHOFF.
De Secretaris: VAN UILDRIKS, *l. s.*

AANBESTEDING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* zijn voornemens, door hunnen GECOMMITTEERDE, bij *enkele inschrijving* aan te besteden:

Het **MAKEN** en **LEVEREN** van een **IJZEREN AFSLUITINGSHEK**, in plaats van de af te breken gedeelten RINGMUUR, en een paar **DITO DEUREN** in de POORT, voor den *HORTUS MEDICUS* in de Nieuwe Kijk-in-'t Jatstraat.

De Voorwaarden van Aanbesteding zullen van heden ter SECRETARIJ dezer Gemeente ter lezing liggen, en nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den STADS BOUWMEESTER.

De *op zegel* geschreven Biljetten, ingerigt overeenkomstig de bepalingen van het Bestek, zullen, vóór of uiterlijk op VRIJDAG, den 23sten Julij 1852, aan het RAADHUIS moeten worden bezorgd.

De opening dier Biljetten en de provisionele Toewijzing aan den laagsten Inschrijver zal in het openbaar plaats hebben op ZATURDAG den 24sten Julij 1852, des voormiddags te tien uur, in een der Vertrekken van het Raadhuis.

GRONINGEN, 15 Julij 1852.

Burgemeester en Wethouders: VAN IMHOFF.
De Secretaris: VAN UILDRIKS, *l. s.*

De BURGEMEESTER en WETHOUDERS van de Gemeente *Groningen* doen te weten, dat door den RAAD dier Gemeente in zijne Vergadering van den 9den Junij 1852, onder goedkeuring van GEDEPUTEERDE STATEN, is vastgesteld de volgende verordening:

VERORDENING omtrent de WEKELIJKSCHE VEEMARKTEN.

De RAAD der Gemeente *Groningen*,

Gezien de adressen van verschillende belanghebbenden zoo binnen als buiten deze Gemeente wonende, strekkende om VERANDERING te erlangen in de bestaande **WEKELIJKSCHE VEEMARKTEN** te dezer Stede;

Gezien eene tot de zaak betrekkelijke missive van de Kamer van Koophandel en Fabrijken, gedagteekend den 9den Februarij 1852, no. 841;

Gehoord het rapport van Gecommitteerden, ingevolge de Resolutie van den 27sten December 1851, no. 8;

Gezien art. 195 der Gemeentewet;

Heeft, onder goedkeuring van GEDEPUTEERDE STATEN [illegible]

1) dat de VERORDENINGEN op de **WEKELIJKSCHE VEEMARKTEN** aan het Akerkhof en aan het Noorderkerkhof worden ingetrokken;

2) dat voortaan, behalve de VOOR- en NAJAARSVEEMARKTEN, wekelijks slechts **éénmaal** eene VEEMARKT of MARKT voor RUNDEREN en KALVEREN zal worden gehouden, waarop tevens SCHAPEN en VARKENS zullen worden toegelaten, en waarop alzoo ieder, zonder onderscheid, zijn VEE ter verkoop zal mogen aanvoeren;

3) dat die VEEMARKT zal worden gehouden alleen des **DINGSDAGS** van 9—2 uren;

4) daartoe aan te wijzen de straat aan de Oost- en Zuidzijde van het Nieuwe of Noorderkerkhof, en

5) dat het bovenstaande zal worden ten uitvoer gelegd, nadat een Reglement op de Weekmarkt, sub 2° genoemd, zal zijn vastgesteld.

Gedaan te *Groningen*, ter openbare Raadsvergadering van den 9den Junij 1852.

De Burgemeester: (get.) VAN IMHOFF.
De Secretaris: (get.) HORA SICCAMA.

Zijnde deze Verordening aan Gedeputeerde Staten van de provincie *Groningen*, volgens hun berigt van den 2den Julij 1852, no. 29, in afschrift medegedeeld.

En is hiervan afkondiging geschied, waar het behoort, den 13den Julij 1852.

Burgemeester en Wethouders: VAN IMHOFF.
De Secretaris: VAN UILDRIKS, *l. s.*

NOTIFICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen*, daartoe aangeschreven bij besluit van den Heer STAATSRAAD, COMMISSARIS des KONINGS in deze Provincie, van den 12den Julij 1852, no. 22*b*, (*Provinciaal Blad*, no. 102) brengen ter kennis van de Ingezetenen de navolgende RESOLUTIE van Z. Exc. den MINISTER van FINANTIËN, van den 8den dezer, houdende **VASTSTELLING** der **218de STAATSLOTERIJ**, benevens het daarbij behoorend **PLAN van TREKKING.**

GRONINGEN, 19 Julij 1852.

Burgemeester en Wethouders: VAN IMHOFF.
De Secretaris: VAN UILDRIKS, *l. s.*

De MINISTER van FINANCIËN, — gelet op zijne resolutie van heden, waarbij, krachtens het Koninklijk besluit van den 23sten Junij 1852, no. 85, in verband met dat van den 19den November 1850, no. 81, wordt vastgesteld de 218de Loterij, brengt bij deze ter kennis van een ieder, die verlangen mogt in genoemde Loterij deel te nemen, dat ten deze zijn gemaakt de volgende bepalingen:

1). De *tweehonderdachttiende Loterij* zal bestaan uit *twintigduizend loten*, *tienduizend prijzen* en *twee premiën*, overeenkomstig het plan aan deze gehecht;

2). Ten behoeve van 's Rijks Schatkist zal worden ingehouden *vijftien* ten honderd van alle prijzen en premiën van *éénhonderd gulden* en daarboven, en *tien* ten honderd van alle prijzen van *zeventig gulden* en daarbeneden, alles onverminderd de bijlage van *twee gulden* voor ieder klassikaal lot, hetwelk voor de laatste klasse verwisseld wordt;

3). De loten zullen in geene kleinere deelen mogen gesplitst worden dan in twintigsten;

4). De toelating van Splitters en Debitanten zal moeten geschieden met inachtneming van de bepalingen in de Koninklijke besluiten van den 5den November 1818 (*Staatsblad* no. 37), 13den dito 1827, no. 145 (*Staatsblad* no. 50) en no. 146, en van den 6den Januarij 1831, no. 68 (*Staatsblad* no. 2), vervat;

5). De klassikale loten voor de eerste klasse zullen voor den inlegprijs verkrijgbaar zijn, voor de houders van loten, die in de laatste klasse der 217de Loterij met *niet* zijn uitgekomen; mits tot het bekomen derzelve ten kantore van den Directeur der Staats-Loterij te 's Gravenhage, of van een' der Kollekteurs, aanvraag gedaan worde gedurende de kollekte;

6). De voornoemde Directeur zal, bij de opening der kollekte voor de 218de Loterij, aanvankelijk een getal van *ééduizend* loten afzonderen en beschikbaar houden, om daaruit aan ingezetenen van het Rijk, geene loterij-handelaren, doch bekend zijnde loten voor eigen rekening te willen spelen, loten tegen den inlegprijs af te geven, mits de prijs van de alzoo afgegeven loten aan hem in ééns voor alle klassen voldaan worde;

7). De Directeur meergenoemd zal van de uitgifte der vorengenoemde loten eene behoorlijke opgave aan den Minister inzenden, overeenkomstig de bepalingen, daaromtrent in zijne instructie vastgesteld;

8). De uitbetaling van eenen prijs of van eene premie zal door den Directeur der Staats-Loterij alleen kunnen bewerkstelligd worden tegen overgifte van het door hem afgegeven *oorspronkelijk* lot, waarop de prijs of premie gevallen is;

9). Alle prijzen en premiën, welke niet worden afgehaald binnen vier jaren, te rekenen van den vijftienden dag na het uittrekken van de laatste klasse der loterij, waarin de prijzen en premiën gevallen zijn, vervallen zonder uitzondering aan 's Rijks schatkist. Evenzeer vervalt aan 's Rijks schatkist het te veel betaalde op doorgefourneerde loten, welke in eene der vier eerste klassen met een prijs zijn uitgekomen, wanneer dat te veel betaalde niet binnen gemelden termijn van vier jaren is teruggevorderd;

10). De kollekte der 218de Loterij zal geopend worden op Maandag den 2den Aug. 1852 en worden gesloten op Zaturdag den 14den dier maand;

11). De trekking van de onderscheidene klassen zal geschieden veertien dagen de eene na de andere. Die van de *eerste* klasse der Loterij zal plaats hebben en geheel moeten afloopen op den 30sten en 31sten Augustus, den 1sten en 2den September 1852; die der *tweede* klasse op den 13den, 14den en 15den en 16den September; die der *derde* klasse op den 27sten, 28sten, 29sten en 30sten dier maand; die der *vierde* klasse op den 11den, 12den, 13den en 14den October; en die der *vijfde* of laatste klasse op den 25sten, 26sten 27sten en 28sten October, den 1sten, 2den, 3den, 4den, 8sten, 9den, 10den, 11den, 15den, 16den, 17den en 18den November, terwijl de laatste 100 nommers op Vrijdag den 19den November noemde maand zullen getrokken worden;

12). De Kollekteurs, Splitters en Debitanten zullen, bij het verkoopen of verhuren van loten, niet meerder mogen vorderen dan

Bij verkoop:

I. Van loten voor alle klassen of doorgefourneerde:

Geheele loten	*f* 69,00
Halve »	- 34,50
Vijfde »	- 13,80
Tiende »	- 6,90
Twintigste »	- 3,45

II. Van klassikale loten.

Bij verkoop:		*Bij verhuring:*	
Voor de eerste klasse.			
Geheele loten	*f* 14,00	Geheele loten	*f* 4,00
Halve »	- 7,00	Halve »	- 2,00
Vijfde »	- 2,80	Vijfde »	- 0,80
Tiende »	- 1,40	Tiende »	- 0,40
Twintigste »	- 0,70	Twintigste »	- 0,20
Voor de tweede klasse.			
Geheele loten	*f* 26,00	Geheele loten	*f* 8,00
Halve »	- 13,00	Halve »	- 4,00
Vijfde »	- 5,20	Vijfde »	- 1,60
Tiende »	- [illegible]	Tiende »	- [illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Voor de derde klasse.			
Geheele loten	*f* 40,00	Geheele loten	*f* 10,00
Halve »	- 20,00	Halve »	- 5,00
Vijfde »	- 8,00	Vijfde »	- 2,00
Tiende »	- 4,00	Tiende »	- 1,00
Twintigste »	- 2,00	Twintigste »	- 0,50
Voor de vierde klasse.			
Geheele loten	*f* 56,00	Geheele loten	*f* 14,00
Halve »	- 28,00	Halve »	- 7,00
Vijfde »	- 11,20	Vijfde »	- 2,80
Tiende »	- 5,60	Tiende »	- 1,40
Twintigste »	- 2,80	Twintigste »	- 0,70
Voor de vijfde klasse.		**1ste week:**	
Geheele loten	*f* 71,00	Geheele loten	*f* 18,00
Halve »	- 35,50	Halve »	- 9,00
Vijfde »	- 14,20	Vijfde »	- 3,60
Tiende »	- 7,10	Tiende »	- 1,80
Twintigste »	- 3,55	Twintigste »	- 0,90

Diegenen, welke de hierboven bepaalde prijzen voor klassikale *kooploten* hebben betaald, zullen, indien hun lot niet wordt uitgetrokken in de klassen waarvoor hetzelve genomen was, derzelver fournissement voor de volgende klasse kunnen voldoen, gelijk hetzelve bij het plan is vastgesteld, namelijk, voor geheele loten:

bij de verwisseling voor de tweede klasse met	*f* 12,00
voor de derde klasse met	- 14,00
voor de vierde klasse met	- 16,00
voor de vijfde klasse met	- 15,00

en voor de gedeelten van loten naar evenredigheid van deze prijzen; alles zonder verdere bijbetaling van eenig opgeld.

13). De prijs waarvoor de loten, gedurende de verdere trekking der vijfde klasse zullen mogen verkocht en verhuurd worden, zal nader voor elke week afzonderlijk worden bepaald.

De Kollekteurs, Splitters en Debitanten zullen zich moeten gedragen naar de vorenstaande bepalingen, welke, te dien einde, overeenkomstig art. 3 van het Koninklijk besluit van den 6den Januarij 1831, no. 68, in de *Nederlandsche Staats-Courant* zullen worden geplaatst. Dien ten gevolge worden de ingezetenen, welke geheel doorgefourneerde loten tegen den inlegprijs voor eigen rekening mogten verlangen te spelen, oplettend gemaakt op de bepaling, volgens welke de afgifte dier loten, tot het daarbij uitgedrukte getal, aan den Directeur der Staats-Loterij is opgedragen, ten wiens kantore men zich in persoon of bij gemagtigde zal moeten vervoegen ter verkrijging dier loten.

'S GRAVENHAGE, 8 Julij 1852.

De Minister voornoemd:
VAN BOSSE.

PLAN *voor de 218de Staats-Loterij, bestaande uit 20,000 loten*, 10,000 *prijzen en* 2 *premiën.*

EERSTE KLASSE.
De inleg is f 5.

1	prijs van		*f* 20,000
1	» »		- 5,000
1	» »		- 2,500
2	prijzen van	*f* 1,250	- 2,500
10	» »	- 1,000	- 10,000
10	» »	- 400	- 4,000
10	» »	- 200	- 2,000
15	» »	- 100	- 1,500
1450	» »	- 20	- 29,000
1500	prijzen bedragen		*f* 76,500

TWEEDE KLASSE.
De inleg is f 12.

1	prijs van		*f* 20,000
1	» »		- 5,000
1	» »		- 2,500
2	prijzen van	*f* 1,250	- 2,500
10	» »	- 1,000	- 10,000
10	» »	- 400	- 4,000
10	» »	- 200	- 2,000
15	» »	- 100	- 1,500
1450	» »	- 30	- 43,500
1500	prijzen bedragen		*f* 91,000

DERDE KLASSE.
De inleg is f 14.

1	prijs van		*f* 25,000
1	» »		- 5,000
1	» »		- 2,500
2	prijzen van	*f* 1,250	- 2,500
10	» »	- 1,000	- 10,000
10	» »	- 400	- 4,000
10	» »	- 200	- 2,000
15	» »	- 100	- 1,500
1450	» »	- 45	- 65,250
1500	prijzen bedragen		*f* 117,750

VIERDE KLASSE.
De inleg is f 16.

1	prijs van		*f* 25,000
1	» »		- 5,000
1	» »		- 2,500
2	prijzen v.	*f* 1,250	- 2,500
10	» »	- 1,000	- 10,000
10	» »	- 400	- 4,000
10	» »	- 200	- 2,000
15	» »	- 100	- 1,500
1450	» »	- 65	- 94,250
1500	prijzen bedragen		*f* 146,750

VIJFDE KLASSE.
De inleg is f 13 en f 2 premie voor het Rijk.

1	prijs van		*f* 100,000
1	» »		- 50,000
1	» »		- 25,000
1	» »		- 10,000
1	» »		- 5,000
2	prijzen »	*f* 2,500	- 5,000
3	» »	- 1,500	- 4,500
25	» »	- 1,000	- 25,000
30	» »	- 400	- 12,000
40	» »	- 200	- 8,000
195	» »	- 100	- 19,500
3700	» »	- 70	- 259,000
4000	prijzen bedragen		*f* 523,000
1	premie, toegevoegd aan den laatst uitkomende der 35 hoogste prijzen		- 30,000
1	premie voor het laatste lot		- 5,000
4002	prijzen en premiën bedragen		*f* 558,000

BALANS.

Klasse.	Loten.	Inleg.	Ontvang.	Uitgaaf	Prijzen.	Premien
1	20,000	*f* 5	*f* 100,000	*f* 76,500	1,500	»
2	18,500	- 12	- 222,000	- 91,000	1,500	»
3	17,000	- 14	- 238,000	- 117,750	1,500	»
4	15,500	- 16	- 248,000	- 146,750	1,500	»
5	14,000	- 13	- 182,000	- 558,000	4,000	2
		f 60	*f* 990,000	*f* 990,000	10,000	2

De trekking dezer Loterij zal geschieden op de thans gebruikelijke wijze. Om dezelve te bewerkstelligen, worden de 20,000 nommers ieder afzonderlijk opgerold, in eene bus gestort, en daartegen vóór de trekking van ieder der vier eerste klassen, de prijzen, en vóór de laatste klasse de prijzen en nieten, welke voor dezelve bestemd zijn, in eene ander bus geworpen; zullende voorts telken reize, wanneer uit de eerstgemelde bus een nommer wordt getrokken, ter

zelfder tijd uit de laatstgemelde de voor hetzelve bestemde prijs of niet getrokken en beide overluid afgelezen worden.

De inleg is in de eerste klasse 5 gulden, in de tweede klasse 12 gulden, in de derde klasse 14 gulden, in de vierde klasse 16 gulden en in de vijfde of laatste klasse 13 gulden, en zal daarenboven bij den inleg der laatste klasse moeten worden betaald 2 gulden premie ten behoeve van het Rijk; doch van het voldoen dezer 2 gulden zullen de loten, waarvan de volle inleg van 60 gulden in eens betaald wordt, vrij wezen.

De kollekte zal geschieden ten kantore van den Directeur der Staats-Loterij te 's Gravenhage op de Lange Beestenmarkt.

De verwisseling der ongetrokkene klassikale loten, op Maandag na het uittrekken van iedere klasse aanvang nemende, moet, op verbeurte van het regt van verwisseling, des Vrijdags vóór de trekking der respective klassen zijn volbragt, waarnaar de inleggers, ter voorkoming hunner schade, zich zullen moeten gedragen.

De houders der loten, waarvan de volle inleg van ƒ 60 in eens betaald is, zullen, bij het trekken van eenen prijs in eene der vier eerste klassen, het door hen te veel betaalde terugontvangen.

De betaling der prijzen en premiën zal, na aftrek der bepaalde korting ten behoeve van 's Rijks schatkist, geschieden aan den *tooner van het lot*, veertien dagen na het uittrekken van iedere klasse.

Niemand der prijstrekkers heeft het regt vroegere betaling te vorderen; zijnde de vroegere betaling eene goedwilligheid der gekwalificeerde Kollekteurs.

RAADSVERGADERING.

Woensdag den 21sten Julij 1852, des voormiddags te 9 uur.

NIEUWSTIJDINGEN.

NEDERLANDSCH OOST-INDIE.

BATAVIA, 22 Mei.

Op den 27sten April werd de algemeene vergadering van het Bataviaasch genootschap van kunsten en wetenschappen gehouden, waarvan het Beschermheerschap door Z. Exc. mr. *A. J. Duymaer van Twist* is aangenomen. Het heeft een tijdschrift opgerigt voor Indische taal-, land- en volkenkunde, en een onderzoek van den vroegeren en tegenwoordigen toestand van den landbouw op Java en van den volksvlijt der Javanen, als prijsvraag uitgeschreven. De prijs is ƒ 1000.

— Bij besluit van den 11den April 1852 is het Nederlandsch-Indische onderwijzers-genootschap te Batavia, opgerigt den 9den Aug. 1851, als zedelijk ligchaam erkend.

— De aanvankelijke berigten van den overste *de Brauw* luiden gunstig ten opzigte van de door hem aangevangen krijgsverrigtingen in de Ampat-Lawang.

Op den 19den April waren van Tebing-Tingi twee kolonnes naar die afdeeling opgerukt, welke, na eenige gelukkige gevechten, over Ramantar, Talang-Padang en Lingga, te Sadang zijn aangekomen, steeds Radja Tiang-Alam en zijn aanhang voor zich uitdrijvende.

In de verschillende ontmoetingen hadden wij 43 dooden en gewonden, onder welke laatsten de 1ste luitenant *C. J. A. de Quay*.

— Volgens berigten te Palembang ontvangen van de detachements-kommandanten, die op de rivier Moesie en elders kruisen, was aldaar alles rustig.

— Door z. exc. den gouverneur-generaal van Nederlandsch-Indie is o. a. overgeplaatst bij het groot mil. hosp. te Samarang, de officier v. gez. 2de kl. dr. *J. Einthoven*, thans te Sambas.

NOORD-AMERIKA.

HOLLANDSCHE KOLONIE SHEBOYGAN, 22 Junij.

Gisteren avond hield men hier eene talrijke vergadering, ten einde maatregelen te beramen ter voortzetting van het plan om twee spoorwegen te bouwen, een van Sheboygan naar de Mississippi-rivier, over Fond du Lac, en een andere langs de meerkust naar Chicago. Deze twee wegen schijnen niet langer een' ijdelen klank te zijn, maar wezenlijk eene daadzaak te zullen worden, en dat binnen ettelijke jaren locomotieven met zwaar beladene wagens noordwest en zuidwaarts van deze plaats rennen zullen, terwijl rijk bevrachte stoomschepen ons van de oostzijde naderen, daarbij Sheboy. gan eene der eerste handelsteden van Wisconsin makende, hieraan hebben wij niet den minsten twijfel.

— De heer *Henry Clay* is overleden. Hij werd gerangschikt onder de beroemdste staatslieden der Unie. Geboren in 1777, drie jaren na de onafhankelijkheids-verklaring, is de geschiedenis van zijn leven zamengeweven met die van zijn vaderland, dat hij vijftig jaren diende, gedurende welken tijd hij reeds buitengewoon vroeg als lid van den senaat der Vereenigde Staten gekozen werd.

ITALIE.

De onlangs in Italië ontdekte zamenzwering was niet van belang ontbloot. Onderscheidene geestelijken zijn er door gecompromitteerd en bevinden zich reeds in handen der justitie. Om onderling eene geregelde correspondentie te houden, bedienden zich de zamengezworenen van eenige dagbladen, welke handelsberigten opnamen, en die aan hunne oogmerken dienstbaar maakten. Wanneer b.v., van zijde sprekende, gezegd werd, dat het artikel in bloeijenden staat verkeerde; dat de zijde zeer gezocht was, en dat de groote grondeigenaars meer en meer belang in deze industrie begonnen te stellen, dan wisten de zamengezworenen welke beteekenis daaraan moest gehecht worden. De strekking dier ontdekte genootschappen was het vestigen der roode republiek en van het schrikbewind zelfs.

DUITSCHLAND.

Zoo als men weet, is de titel van geheimraad in Oostenrijk eene der hoogste onderscheidingen, waartoe men kan geraken. Hij geeft het regt, om het praedikaat *excellentie* te mogen voeren en toegang te hebben aan het hof. De Keizer schenkt dien titel ter zake van uitstekende diensten aan leden van de hoogste aristocratie. Men heeft echter de opmerking gemaakt, dat eenige geheimraden in 1848, zoo al niet aan den opstand deel genomen, dien echter eenigermate bevorderd hebben. Dien ten gevolge heeft men besloten de lijst der geheimraden aan een naauwlettend onderzoek en uitzuivering te onderwerpen, en de namen der gecompromitteerde personen er van uit te wisschen. Tot deze laatsten zoude ook de voormalige voorzitter van den raad, de hoogbejaarde baron *v. Pillersdorf*, behooren.

— De tolkwestie is, wat het verschil tusschen Oostenrijk en Pruissen betreft, definitief beslist. De punten, tijdens de tegenwoordigheid van den heer *v. Bismark* te Weenen vastgesteld, en waarvan hij de overbrenger was, zijn door den Koning in overeenstemming met den president-minister, goedgekeurd. Zij maken geen volkomen handelsverdrag uit, maar de voorbereidselen daartoe. De *Neue Pr. Ztg.*, die in beslag genomen is om hare vijandelijke artikelen tegen het ministerie ter zake der tolkwestie, is nu hevig tegen den president minister uitgevaren, en deswege op nieuw in beslag genomen.

— De orde der Jezuïten zijn bij een besluit, gedagteekend van Pesth, in Oostenrijk hersteld in haren vorigen staat.

— Uit het koningrijk Polen meldt men, dat onlangs aldaar de cholera uitgebroken is; zij moet heviger zijn dan ooit te voren.

— De buitenl. Russische schuld bedraagt thans 400,667.799 zilveren roebels.

— Te Lubeck is de in 1848 opgerigte vrijwillige burgerwacht opgeheven.

— Te Husum, op de westkust van Sleeswijk, is den 11den Julij een brand uitgebarsten, welke tot den volgenden morgen voortgeduurd en 31 huizen in de asch gelegd heeft. De brand was ontstaan door het slaan van den bliksem in den kerktoren.

— Uit Karlsruhe wordt gemeld, hoe twee jaren geleden bij Walshut een valsche munter, *Hierholzer* genaamd, gegrepen en beslag op alle zijne werktuigen gelegd werd. Nadat de misdadiger door de regters gevonnisd was, werden zijne werktuigen, op bevel der regering, *in het openbaar bij opbod geveild* en gekocht door den zoon van den veroordeelden *Hierholzer*. Deze was daardoor in staat het beroep zijns vaders met zóó goed gevolg voort te zetten, dat hij thans met vier medepligtigen, van dezelfde misdaad beschuldigd, voor de regtbank te Freyburg te regt staat. — Het is nog niet bekend, of de werktuigen andermaal publiek verkocht zullen worden!

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 15 Julij.

Bij de verkiezingen in de stad Dublin heeft het ministerie eene belangrijke zege behaald: de beide Protestantsch-conservative kandidaten zijn met eene aanzienlijke meerderheid van stemmen tot parlementsleden gekozen, terwijl de heer *Reynolds*, die in het ontbonden Parlement aan het hoofd der Iersch-Katholijke partij stond, niet herkozen is, niettegenstaande zijne bekwaamheid, geestkracht en populariteit, welke ook door zijne Protestantsche tegenstanders erkend worden.

De verkiezingen hebben tot heden een getal van 464 leden opgeleverd, waarvan 247 vrijzinnige en 217 ministeriële.

— De buitengewone warmte kost dit jaar aan zeer vele menschen het leven; elk oogenblik hoort men, dat baders in de Theems of Serpentine zijn verdronken; dezer dagen zijn drie meisjes, die in de Shannon zich wilden baden, verdronken; zij waren op den oever gezeten, toen een golf alle drie wegspoelde en naar zee voerde.

— De berigten van alle kanten van het rijk bevestigen den schoonen stand van het gewas en de sporen van de aardappelziekte schijnt overal verdwenen.

— Sir *James Mac Adam*, uitvinder der naar hem genoemde wegen, is alhier overleden.

— Er is — zoo als wij reeds gemeld hebben — door den heer *Hind* te Londen den 24sten Junij weder eene nieuwe planeet ontdekt, die den naam van Melpomene ontvangen heeft. De ontdekker, die aan de *partikuliere sterrewacht* van den heer *Bisschop* aangesteld is, heeft voor zijne astronomische verdiensten van de Engelsche regering een jaarlijksch pensioen van 200 p. st. verkregen.

— Per telegraaf wordt thans uit Dublin berigt, dat het gouvernement troepen naar het Zuiden heeft afgezonden en dat er ook te Queenstown ernstige ongeregeldheden bij de verkiezingen hebben plaats gehad, alsmede te Belfast tusschen de Orangisten en Roomsch-Katholijken; men telt een doode en vele gekwetsten. De oproer-acte is voorgelezen. De soldaten waren van twee uur des morgens onder de wapenen.

— Een partikuliere brief uit Adelaïde in Australië vermeldt twee kort na elkander bekend geworden gruweldaden, door woeste inboorlingen gepleegd, jegens Europesche zeelieden, die zich aan land hadden gewaagd. De brik *Black Eagle* was, om water in te nemen, tusschen het eiland Turtledome en het vasteland voor anker gekomen, had het grootste gedeelte der manschap naar den wal gezonden en was hun terugkeer wachtende, toen in plaats van deze eene ontelbare menigte wilden in meer dan 300 lange smalle booten met onbegrijpelijke snelheid op de brik aankwamen, aan boord klommen, al de schepelingen vermoordden, het schip plunderden en vervolgens in brand staken. Terwijl de inboorlingen nog op en rondom het schip verzameld waren om alles wat hun bruikbaar scheen in hunne vaartuigen te brengen, bereikten plotseling de vlammen den voorraad buskruid en het schip vloog in de lucht, door welke ontploffing meer dan 80 booten en 200 wilden het leven verloren. De tot waterhalen uitgezonden manschap was overvallen, vermoord en terstond gebraden en opgegeten.

Een ander schip geraakte omtrent 50 mijlen van Adelaïde op strand, werd oogenblikkelijk door de inboorlingen bemagtigd en de ongelukkige schepelingen op de gruwelijkste wijze vermoord. Men spande hen met armen en beenen uitgespreid tusschen twee boomen, sneed hun het lijf open, zonder hen eerst te hebben gedood, haalde de ingewanden uit, zonder evenwel de edeler binnendeelen aan te tasten, en bond hen eindelijk nog levend aan stokken om hen boven een kolenvuur te braden. Uit Sidney zoude eene expeditie landingstroepen vertrekken om de kannibalen te tuchtigen en uit de nabijheid der kolonie te verdrijven.

FRANKRIJK.

PARIJS, 14 Julij.

De minister van landbouw en koophandel heeft dezer dagen eene commissie benoemd, welke meer in het bijzonder belast zal zijn met het onderzoeken van al zoodanige maatregelen, als welke zullen kunnen strekken, om de bevolking, gedurende ongunstige jaren, voor gebrek en hongersnood te vrijwaren. De minister vermeent te regt, dat in jaren van overvloed men zich moet wapenen tegen den tijd van een' slechten oogst en merkt op, dat vraagstukken van het hoogste belang zijn verbonden aan alles wat met de levensmiddelen en meer in het bijzonder met de granen in verband staat. De nieuwe instelling zal den naam dragen van: „Commissie voor de granen (Commission des céréales)." De minister zal zelf het voorzitterschap bekleeden. Tot ondervoorzitter is aangesteld de heer *Heurtier*, lid van den staatsraad. Onder de leden merkt men de namen op van den heer *Drouyn de Lhuys* en van den gewezen prefect van politie *Carlier*.

— In het departement Var stonden oproerige bewegingen op het punt van los te barsten, doch zij zijn nog in tijds onderdrukt.

— De talrijke gevallen van watervrees hebben op nieuw de belasting op de honden ter sprake gebragt. Een dagblad, deze aangelegenheid besprekende, zegt, blijkens een rapport, vroeger te dezer zake opgemaakt, dat het voedsel, door de honden in Frankrijk verbruikt, voor een millioen menschen voldoende zou zijn.

[In het 12de arrondissement wordt eene soort van hal gevonden, waarin de honden, die in handen der politie geraken, worden ter dood gebragt. De lagere volksklasse uit het kwartier Saint-Marceau, welke steeds in grooten getale om en bij die hal aanwezig is, geeft luide blijken van hare goedkeuring bij het afmaken van elken hond.

(Volgens een dagblad was de menigte der te Konstantinopel rondloopende honden onlangs zóó groot, dat de autoriteiten zich verpligt zagen ruim drieduizend dezer dieren naar een eiland van den Bosphorus te doen overvoeren, met bijvoeging van leeftogt voor drie dagen. Den vierden dag bestegen de Imans de minarets en vermaanden de ballingen tot geduld en onderwerping.)]

— De prins *van Canino* zal onder begunstiging van het gouvernement, eene wetenschappelijke reis door Australië gaan doen en, naar men zegt, heeft de groote *Humbold* het plan en programma der reis volkomen goedgekeurd.

— Onder de lagere volksklassen worden vele personen gevonden, die zich overtuigd houden, dat morgen, den 15den Julij, het einde der wereld zal plaats hebben, en dat al het bestaande dan door vuur zal worden verwoest. Zelfs gaat men zoo ver van den naam te noemen van den heer *Arago*, wiens berekeningen zouden hebben gestrekt tot aanwijzing van den dag, waarop die vreeselijke gebeurtenis zou plaats grijpen. Men houdt het voor zeer mogelijk, dat de prefect van politie het noodig zal oordeelen om bij publicatie, of door eene mededeeling in den *Moniteur*, de beangstigde gemoederen gerust te stellen.

— De heer *Yvart*, inspecteur-generaal van de veeartsenijscholen, is van regeringswege naar België gezonden, om aldaar een onderzoek te doen naar de resultaten van de proeven, die met de door dr. *Willems*, geneesheer te Hasselt, voorgestelde inënting als voorbehoedmiddel van de ziekte onder het vee zijn genomen.

— Het *J. d. Débats* bevat een' brief uit Dreux, waarin gemeld wordt, dat eergisteren, den 13den Julij, van wege den staat bezit is genomen van Dreux, met uitzondering van de begraafplaats. Het was juist de verjaardag van het overlijden van den hertog *van Orleans*, welke droevige gebeurtenis door eenige getrouwen van het huis *Orleans* door eene eenvoudige dienst was herdacht. De agenten der regering begaven zich, na hunne instructiën volbragt te hebben, naar La Ferté Vidame, om zich ook aldaar van het domein meester te maken.

— De *Madridsche Constitutional* meldt, dat eene zamenzwering op Cuba is ontdekt en verijdeld. Zij had ten doel om de expeditie tegen Cuba te bevorderen. Acht der zamenzweerders zijn ter dood veroordeeld.

Van den 17den. Heden zal de President naar Straatsburg vertrekken; de overige genoodigden zullen eerst morgen, den dag der groote inwijding, derwaarts gaan reizen. Ov is deze zaak nog het voornaamste waarover men spree spoorweg van Parijs naar Straatsburg is de langste lin tot dusverre in Frankrijk voltooid is; zij is 500 mijlen meters) lang.

Bij de aanstaande feesten te Straatsburg zal de Dom geheel verlicht zijn, waarvan tot dusver slechts twee beelden bestaan, namelijk tijdens het bezoek van *Lod XIV* en van de Keizerin *Maria Theresia*. Dit zal ong 20,000 frs. kosten.

— Volgens eene statistieke opgave in Frankrijk, word in 62 van de 86 departementen Hervormde predikanten getroffen. Het aantal der predikanten bedraagt 523. departementen worden alleen Luterschen aangetroffen met predikanten. De Wesleyanen hebben in 8 departemente predikanten. Doopsgezinden zijn er in 8 departementen 5 predikanten en 5 vermaners.

BELGIE.

BRUSSEL, 16 Julij.

Volgens de berigten, die het *Journal des Débats* van 13den dezer mededeelt, is het zeker dat de minister financiën, tegen wien de tegenkanting, die het kab thans vindt, inzonderheid is gerigt, en de minister van ju tie, die ziekelijk is, zullen aftreden; zij zouden waarsch lijk vervangen worden door twee leden der kamer, va gematigd-liberale partij, daar alleen een liberaal bewi zich wachtende voor uitersten waarin het tegenwoordige vallen is, thans zoude kunnen staande blijven.

Het Napoleontisch dagblad *le Pays* zegt, dat iedereen aftreding van ons ministerie als gunstig beschouwt voor goede betrekkingen tusschen Frankrijk en België.

Le Pays noemt onder de mannen, die kans hebben te maken van het nieuwe ministerie, den heer *Lehon*, ge zen ambassadeur te Parijs.

Men weet dat mev. *Lehon* zich te Parijs in het kamp Bonapartisten bevindt, en dat de zoon van den heer *Le* secretaris was van den heer *de Morny*, die als minister den heer *Bonaparte*, den 2den Dec. de grondwet van Frank hielp vernietigen en de wettelijke vertegenwoordigers van volk verdrijven.

De benoeming van den heer *Lehon* ware dus eenvoudig e kniebuiging voor den vreemdeling. (*Broederm*

[Het dagblad *le Charivari* behelst een' satirieken uitval over aanvraag om ontslag van het Belgisch ministerie. „Eindelijk da roept hij uit, „is Europa gered. Niemand toch was het onbeke dat het Belgisch kabinet uit liberalen, democraten en vrijmetsel bestond. Door hunnen invloed was België voor allerlei so van vrijdenkers opengesteld, de Fransche republikeinen n uitgezonderd. Het zal nu te bezien staan of men in Belgi waar de kanker der Fransche demagogen het geheele land bes heeft, mannen zal kunnen vinden, die in staat zijn om der rea een' krachtigen stoot te geven. De vrienden van orde zouden ga zien, dat de Koning der Belgen, in dit hagchelijke oogenbl Frankrijk raadpleegde. Gelijk het hem eens officieren heeft ve schaft, zou het hem nu ook wel ministers aan de hand kunn doen. Een Belgisch kabinet, waarin de portefeuille van oorlog den heer *Granier de Cassagnac*, die van binnenl. zaken aan heer *Veuillot*, die van openbaar onderwijs aan den abt *Gaume*, van buitenlandsche zaken aan den abt *Jules Morel* en die van po aan meester *Cauvain* was opgedragen, zou ongetwijfeld aan de teg woordige behoefte beantwoorden. Geen der genoemde personen niet aanstonds gereed staan om zijne bezigheden te laten rusten, einde de verdediging op zich te nemen van orde en godsdie Immers de heer *Veuillot* heeft in het bijzijn van velen verklaar dat, indien hij geroepen was om het heil van België te verzeker hij er al aanstonds de inquisitie zou invoeren. Europa zou m spoedig van de *Ledru Rollins*, de *Cagliostro's*, de *Mazzini's* dergelijke revolutionnaire droomers, door een ferme auto-da- zuiveren. Eene hervatting van den Bartholomeus-nacht ware d een uitnemend middel om het kettergeslacht teregt te zetten. D Fransche uitgewekenen zou men voorloopig uit het land kunn verdrijven, om nader met hen te verrekenen. Zoolang zich in Belg republikeinen ophouden, kunnen te Parijs de vrienden van orde n regt gerust zijn. Welhaast zullen wij onderrigt zijn, of de Koni der Belgen den moed heeft om het ontslag van zijne ministe aan te nemen; en of het ministerie *Gaume*, het eenige dat reddi kan aanbrengen, tot stand kwam."]

— 't Is bedroevend om te hooren, hoe vele personen seder het begin der hitte zijn verdronken. Alle dagen vermelde de dagbladen er zoo veel, dat wij ze letterlijk niet kunne bijhouden! Onnoodig te zeggen, dat de meeste gevallen he gevolg zijn van onvoorzigtigheid.

Gisteren namiddag om 4 uur hebben wij de grootst hitte gehad van heel onze eeuw. In de St.-Janssstraat bi den heer *Lemaire*, teekende de honderdgradige thermomet 36 ½ graden.

— De oogst is zoo gunstig, dat men zich zulk een voor deelig jaar niet herinnert. Vooral tarwe en rogge beloven ee zeer overvloedige opbrengst.

NEDERLAND.

Tweede Kamer der Staten Generaal.

Zitting van Woensdag den 14den Julij.

In deze zitting zijn ingekomen missives van de heeren van *Hoëvell* en *Godefroi*, die verhinderd worden aan de werkzaam heden deel te nemen; de laatste is tot herstel van gezondhei buitenslands vertrokken. — Aangenomen voor kennisgeving.

De heer mr. *L. D. Storm*, nieuw benoemd lid der Ka voor het hoofdkiesdistrikt Breda, heeft, na het afleggen va de gevorderde eeden, zitting genomen.

De beraadslagingen worden geopend over het ontwerp te aanzien van den waarborg en belasting der gouden en zilve ren werken.

De heer *Metman* herinnert, dat de commissie van rappor teurs over dit ontwerp, waartoe ook hij behoort, niet een stemmig in haar oordeel was. De meerderheid kan zich me het ontwerp vereenigen, als sommige hoofdbepalingen mogt worden gewijzigd. Een deel der minderheid kan zich me het voorstel der regering niet vereenigen. Wat hem betreft hij staat een derde gevoelen voor; hij kan noch het stel der regering, noch de amendementen van de meerderheid de commissie goedkeuren.

Nadat nog eenige sprekers zoowel voor als tegen het stel der wet en eenige harer hoofdbepalingen het woord hadden gevoerd, heeft de minister zijne voordragt verdedigd. Na eenige nadere woordenwisselingen zijn de artt. 1—6, bevat tende de voorname beginselen van het ontwerp, gewijzig aangenomen, met voorafgaande verwerping van het amende ment der commissie van rapporteurs op art. 4, en van no eenige nadere in den loop der discussie voorgestelde wijzig gen. — Morgen voortzetting.

Zitting van Donderdag den 15den Julij.

In deze zitting heeft de commissie van rapporteurs haar alge meen verslag uitgebragt over het ontwerp tot regeling der st wetgevende magt der waterschaps-besturen, enz. — Op voorst van den heer *Storm van 's Gravesande*, is na eene korte woor denwisseling met 24 tegen 17 stemmen besloten, de beraadslagin over dat ontwerp te houden op aanstaanden Zaturdag.

De beraadslaging over het ontwerp van wet op den waarborg en belasting der gouden en zilveren werken, wordt voortgezet. Dat ontwerp bestaat uit 109 artikelen, waarvan de meeste zonder discussie en zonder stemming zijn aangenomen.

Na de behandeling van al de artikelen, is het ontwerp in geheel in omvrage gebragt en *aangenomen* met 34 tegen 13 stem men. (*Tegen*: de heeren *van Hall*, *de Moraaz*, *Luijben*, *Met man*, *van Zuylen van Nyevelt*, *Taets van Amerongen*, *J. Mackay*, *Bachiene*, *Groen van Prinsterer*, *Storm*, *Meeussen*, *van der Linden*.)

De commissie voor de verzoekschriften heeft daarna verslag ge daan omtrent onderscheidene adressen, o. a. van *Arnould*, ker te Uden, om de geneeskundige wetten te verbeteren; van ver veeners te Wildervank enz., verzoekende afschaffing of althans zigging van den accijns op den turf; van *Zantinga*, veehandelaar Grijpskerk (prov. Groningen), verzoekende verhooging der uitg regten op het slagtvee; op verscheidene adressen tegen het ontwerp van wet op het armbestuur, enz. Al deze adressen zijn ter griffie nedergelegd.

(*Zie het vervolg der Nieuwstijdingen enz., in het Bijvoegsel.*)

(Ingezonden.)

Inspecteurs der Jagt en Visscherij.

Wanneer wij ons veroorloven, eenige woorden in 't midden te brengen aangaande het onderwerp der gedane benoeming van inspecteurs der jagt en visscherij, waarover onlangs, achtereenvolgende in drie artikels dezer Courant is gehandeld, dan heeft het wel den schijn, dat wij in troebel water willen *visschen*, en *jagen* naar de goedkeuring van de eene of andere partij in den gevoerden strijd. Aan dien onedelen toeleg zijn we echter ten eenemale vreemd. Slechts door bescheidenlijk aan meerkundigen eenige vragen voor te stellen, willen we beproeven, eene vreedzame oplossing van het geschilpunt nader bij te brengen. Zie hier die vragen:

1) Is niet de besproken benoeming van inspecteurs der jagt en visscherij *door den Koning* geschied, zoodat S. M., als hij in zijn laatste artikel er over spreekt, als zou zij door den Minister van B. Z. zijn verrigt, hieromtrent in eene dwaling verkeert?

2) De Grondwet bepaalt, in art. 54, woordelijk: »De uitvoerende magt berust bij den Koning." Onverminderd het vereischte eener bijzondere wet, tot regeling der zamenstelling van regterlijke en andere collegiën, waar de Grondwet die uitdrukkelijk voorschrijft, sluit dan niet deze magtstoekenning aan den Koning het regt, ja, den pligt en de noodzakelijkheid in zich, tot het bezigen van de doelmatigste middelen, om eene behoorlijke uitvoering en handhaving der wetten te verzekeren, dat is, *tot aanstelling van de daarvoor vereischt wordende ambtenaren*, daar toch de Koning, al ware hij ook een Briareus, zonder hunne hulp in zijne ijverigste pogingen zou te kort schieten?

3) Indien aan de voorgaande vraag eene ontkennende beantwoording is beschoren, hoe laat zich dan verdedigen het bestaan van een groot aantal, zelfs hoogbezoldigde ambten, welke, bedriegen wij ons niet, bij Koninklijke besluiten in 't aanwezen zijn geroepen? – Of is, misschien, om uit die menigte slechts eenige te noemen, de aanstelling van inspecteurs-generaal, directeurs, hoofdinspecteurs, inspecteurs, verificateurs, bij de registratie en de directe belastingen, gegrond op eene bijzondere wet, die den Koning daartoe magtigt?

4) Wordt de gansche kwestie in dezen niet beheerscht door dit ééne hoofdvraagpunt: Of de Staten-Generaal de uitgaven, voor de bezoldigingen van de inspecteurs der jagt en visscherij op de staatsbegrooting te brengen, in het belang eener goede uitvoering en handhaving der wet oorbaar zullen achten?

Wij hopen, dat deze vragen door een bevredigend antwoord zullen gevolgd worden. De belangstelling, door S. M. in deze zaak betoond, gevoegd bij zijne geblekene wetskennis, doen ons dat antwoord het eerst van hem verwachten. Het punt zou, dunkt ons, het verdienen tot meer klaarheid te worden gebragt, ook om het bij velen verwekt vermoeden van eene gepleegde onwettigheid, *of* tot zekerheid te verheffen, *of* weder uit te wisschen.

GRONINGEN. J. H. LEOPOLD.

Mijn geloof als Christen. Open brief aan een vriend, naar aanleiding van 23 mij door hem opgegeven bijbelplaatsen, ten bewijze, dat Christus God is. Benevens eene opheldering bij het lezen van Rom. VII, VIII, IX en XI. *Een boekje voor waarheidlievende Christenen, door* SIJTSE LANTING. *Gedrukt te* Groningen *bij* P. S. BARGHOORN, 1852. *(Voor rekening van den Schrijver).*

Wij kunnen niet nalaten de opmerkzaamheid onzer stad- en gewestgenooten op bovenstaand boekje te vestigen. De ons geheel onbekende Schrijver teekent de voorrede uit *den Ham*, waar hij, naar wij vernemen, winkelier is. In een fikschen, vrij zuiveren en goeden stijl, maar bovenal met gezonde redenering en helderen betoogtrant wordt hier eene hoogst belangrijke zaak behandeld. Met diepen eerbied voor den bijbel en tevens voor de stemme Gods in ons geweten bezield, toont hij in de voorrede aan, hoe zij overeenstemmen. »De bijbel leert mij," luidt het daar telkens, »en dit moet waarheid zijn; want mijn geweten, mijn geest, mijn gevoel zegt mij, dat het zóó is."

Aldus toegerust, legt hij 23 bijbelplaatsen uit, welke een vriend uit het O. en N. Verbond in zonderlinge wanorde hem had opgegeven, dewijl die vriend daarin meende te lezen, dat Jezus Christus God zelf is, terwijl LANTING er in las, dat Hij de Zoon van God is, van den Vader onderscheiden.

Van een ongeletterd mensch is niet te verwachten, dat hij alle hulpmiddelen van critiek en uitlegkunde kent, waardoor eene menigte dier plaatsen dadelijk blijkt een' anderen zin te hebben, dan welken die vriend meende. Maar meer dan van zulk een man was te verwachten, is hier een gezond oordeel op elke bladzijde zigtbaar, en een verklaren van den bijbel uit den bijbel, benevens eene innige zucht naar waarheid. Kortom, is deze courant geene plaats, om de zaak, hier behandeld, te bespreken, het boekje is zoo leerzaam, en zulk een merkwaardig teeken van den wakker gewordene geest des tijds, dat wij toch niet konden nalaten, er hier de opmerkzaamheid op te vestigen, opdat velen er zich mede bekend maken, 't geen hun, wij durven het vrijmoedig verzekeren, geenszins zal berouwen.

X.

Correspondentie.

B. vraagt of het niet wenschelijk ware, dat het bestuur het vastleggen der honden beval, daar er, bij de heerschende warmte, gegronde vrees voor ongelukken bestaat; en tevens rekent B. het een onverantwoordelijk iets, dat de drekwagens op 's heeren straten staan te rusten, hetwelk vooral den inwoners bij den Oosterpoortenboog hoogst onaangenaam is.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen te Amsterdam den 14 Julij, kapit. *de Groot* Harmonie, van Memel; den 15den *Waterborg* Katharina, van Hamburg. — In het Vlie den 13 Julij, *de Groot* Arendina en *Sprik* Twee Gebroeders, beide van Christiansand. — Te Brielle den 16 Julij, *Teensma* Reintje, van Riga. — Te Batavia den 24 Mei, *Muntendam* Willem I, van Cheribon. — Te Constantinopel den 25 Julij, *de Boer* Emilie Elisabeth, van .... naar Petersburg; *Schaap* Harlingen, van Odessa naar Vlissingen. — Te Napels den 19 Junij, *Nieveen* Jacoba Catharina, van Amsterdam. — Te Lissabon den 8 Julij, *Klok* Hunderen, van Amsterdam. — Te Newijork den 30 Junij, *Zeijlstra* Mentor, van Rotterdam. — Te Gibraltar den 4 Julij, *Douwes* Eendragt, van Palermo naar Rotterdam; den 5den *Keijser* Hendrika, van Galatz naar Queenstown; den 6den *de Jongh* Dina Immechiena, van Marouïm naar Triest. — Ter Reede van Algeciras den 30 Junij, *Boon* Annegina, van Livorno naar Antwerpen. — Te Havre den 12 Julij, *de Jong* Hendrika, van Rotterdam. — Te Londen den 12 Julij, *Vaalman* Catharina, van Dantzig; *Pik* Irene, van Stettin; den 13den *Visser* Hoop, van Workum; *Muller* Minerva, van Amsterdam; *Schuuring* Zwaantina, *Brouwer* Fortuin en *de Groot* Geertruida, alle 3 van Dantzig; den 14den *Brouwer* Ons Genoegen, van Dantzig. — In het Kanaal den ...., *Lovius* Trekvogel, van Bordeaux naar Amsterdam. — Bij Dungeness den 11 Julij, *Smit* Dorothea Henriette, van Banjoewangie naar Rotterdam; den 12den *Schut* Jacobina Barbara, van Newport naar Stettin. — Te Dundee den 11 Julij, *Boswijk* Vrouw Hendrika, van Brevich. — Te Grimsbij den 13 Julij, *Paap* Margaretha, van Dantzig. — Te North Shields den 12 Julij, *Pronk* Gesina, van Rotterdam. — Te Hamburg den 12 Julij, *Heidhoff* Vrouw Hendrika, van Amsterdam; *Camminga* Drie Gebroeders Sikkens, van Bayonne; *Pybus* Annechina Jantina, van Brussel; den 14den *Stuitje* Jochemina, van Carolinerzijl. — Te Bremerhaven den 11 Julij, *de Groot* Geertina Fokkelina, van Dordrecht; *Heins* Georgina, van Groningen; *Puister* Imke Giesen, van Antwerpen; *Broekema* Vrouw Martha, van Dantzig; den 12den *Bisse* Sophia en *Bakker* Vrouw Jantje, beide van Sappemeer. — Te Randers den 5 Julij, *Gnodde* Alida Sophia, van Bremen. — Te Archangel den 30 Junij, *Jager* Jeanne Agatha, van Antwerpen; *Oldenburger* Hendrika Margaretha en *Mulder* Anna Agatha, beide van Rotterdam; *Visser* Zephyr en *Potjer* Juske Wildervank, beide van Groningen.

Binnengekomen te Texel den 17 Julij, kapit. *Lovius* Trekvogel, van Bordeaux; *Kuipers* Vijf Gezusters, van Londen. — Te Helvoet den 16 Julij, *Smit* Dorothea Henriette, van Batavia. — Te Alexandrie den 26 Junij, *Post* Gesina, van Cardiff. — Te Charlestown den 8 Julij, *Oldenburger* Catharina Cornelia, van Leith, den 10den dito naar Rostock vertrokken. — Koppenhage den 13 Julij, *Engelsman* Niessina Schuringa, van Amsterdam.

Vertrokken van Amsterdam den 14 Julij, kapit. *Douwes* Isabelle, naar Bergen; *Joosten* Henderika, naar Hamburg; den 15den *Schipper* Elisabeth Antonia, naar Batavia; *Goosens* Cornelia, naar Londen; *Langer* Tobina, naar Dantzig; *de Boer* Hendrika Annechina, naar Koppenhage; *Hoveling* Avontuur, naar Bergen; *Dekker* Alida, op avontuur. — Van Texel den 16 Julij, *van der Woude* Vrouw Dieuwke, naar Londen. — Uit het Vlie den 15 Julij, *Strootman* Bertha Victoria en *Bekkering* Katharina, beide naar Petersburg; *Kuitse* de Jonge Wigcher, naar Koningsbergen; *Mooi* Tiessina, naar Dantzig; *Struik* Dankbaarheid, naar Stettin. — Van Helvoet den 14 Julij, *Hazewinkel* Roelfina Kuiper naar Pillau. — Van Brielle den 14 Julij, *Diepenbroek* Helena Thecla en den 15den *Huges* Jacobina, beide naar Petersburg. — Van Cadix den 3 Julij, *Muller* Antje Brons, naar Wijburg. — Van Aberdeen den 12 Julij, *Zoutman* Hendrika, naar Leith. — Van Hull den 15 Julij, *Munneke* Margaretha Hendrika, naar Newcastle; *Ploeg* Vertrouwen, naar Hamburg. — Van Glasgow den 14 Julij, *Karsens* Hillechiena Wilkens, naar Stettin. — Van Bremerhaven den 12 Julij, *de Boer* Tweelingen, naar Stettin; *Panjer* Vrouw Wyka, naar Groningen. — Van Travemunde den 13 Julij, *Klontje* Meinsina, naar Stolpemunde; *van Dijk* Goede Vrienden, naar Engeland. — Van Swinemunde den 14 Julij, *Stuitje* Catharina Luitgarda, naar Rendsburg; *Walker* Fides, naar Delfzijl; *de Jonge* Ida, naar Rotterdam. — Van Dantzig den 9 Julij, *Kramer* Agatha Jacoba en *de Vries* Roelina Elsina, beide naar Belgie; *Rink* Jacobus Bergeman en den 11den *Schuring* Antje, beide naar Londen. — Van Memel den 9 Julij, *Legger* Jezelina, naar Aberdeen; *Hazewinkel* Jonge Liefert, naar Engeland. — Van Pillau den 13 Julij, *Bekkering* Christina, naar Dantzig. — Van Bergen den 1 Julij, *Gust* Antonia Francina, naar Petersburg. — Van Bolderaa den 8 Julij, *Zwaal* Barend, *Knol* Bouwina, den 9den *Fenenga* Johanna Beerta en *Pott* Catharina Elisabeth, alle 4 naar Elseneur. — Van Croonstad den 7 Julij, *Flik* Geerdina Beerta, naar Amsterdam. — Van Tonningen den 12 Julij, *Konterman* Vrouw Renske, van Straalsund naar Londen.

Vertrokken van Texel den 17 Julij, kapit. *Boer* Verwachting, naar Marseille; *Poort* Dirkje en *Goosens* Cornelia, beide naar Londen. — Uit het Vlie den 16 Julij, *Kroon* Catharina Hendrika, naar Elbing; *Nieting* Catharina, naar Umea; *de Jong* Mina, naar Stettin; *Rozenbeek* Roelina, naar Christiaansand; *Waterborg* Fokkiena, naar Holtenau; *de Groot* Drie Gezusters, *Duin* Jantina Frouwina en *Wever* Elisabeth Maria, alle 3 op avontuur. — Van Brielle den 17 Julij, *Zeilinga* Agatha, naar Petersburg. — Van Hull den 15 Julij, *Dommering* Gepkelina Lucretia, naar Petersburg.

ZOUTKAMP, 18 Julij. Binnengekomen den 15 Julij, kapit. *Rieke* Alexandrine, van Stettin; den 17den *Scholtens* Sjoumenta, van Archangel.

Vertrokken den 14 Julij, kapit. *Pruim* Dageraad, naar Londen; den 15den *Plukje* Harmanna Henderika, naar Newcastle; *Wieringa* Anke Berg, naar Ipswich.

Zeilklaar kapit. *de Vries* Hoop op Welvaart, op avontuur; *Plukje* Tetsia, naar Londen.

DELFZIJL, 18 Julij. Binnengekomen den 15 Julij, kapit. *Sterenborg* de Vriendschap, van Laurwich; den 17den *de Groot* Gezina, van Noorwegen; *Dirks* Roelfina, van Emden; den 18den *Ritema* Agatha, van Noorwegen; *von Herz* Ober Eems, van Meppen.

Vertrokken den 16 Julij, kapit. *Mandema* Gezina, *van der Werf* Alida Gezina, *Gust* de Hoop en *Pot* Reuske, alle 4 naar Noorwegen; *Dijkstra* Drie Gezusters, den 17den *Scheppers* Eendragt en *de Jonge* Drie Gezusters, alle 3 naar Frederikstad; den 18den *Ugen* Anna Sieberdina, naar Noorwegen; *Vos* Betje Pronk, naar Newcastle.

Volgens rapport van den 15den dezer, had kapit. *Etta*, van Emden, twee mijlen ten Z.W. van Schiermonnikoog, kapit. *J. Jagtman*, voerende het schip de Hoop, van Amsterdam, met zijne equipage geborgen, welke hun schip den 14den dezer, komende van Husum met ballast, Z.O. 4 mijlen bij Borkum in zinkenden staat verlaten hadden.

TERMUNTERZIJL, 18 Julij. Binnengekomen den 13 Julij, kapit. *Wieken* Alberdina en *Koops* de Vrouw Grietje, beide van Noorwegen; den 14den *Klokgieter* Margaretha, van Norderneij; den 18den *Pasman* de Vrouw Elisabeth, van Leer; *Burman* Geziena, van Steenhuizerzijl; *de Vries* de Vrouw Anna, van Norderneij.

Vertrokken den 12 Julij, kapit. *Prins* de Weldaad, naar Norden; *Kraan* Vriendschap, naar Noorwegen; den 14den *Meiners* de Vrouw Janna en *Burman* de Vrouw Geziena, beide naar Lees; *Legger* Geerdina, den 15den *Dik* de Vier Gezusters, den 16den *Boswijk* Hendrika en den 17den *Pomper* Fennechina, alle 4 naar Noorwegen; *Klokgieter* Margaretha, naar Nordernlij; *Vos* Aaltina, naar Halte.

HARLINGEN, 17 Julij. Binnengekomen den 11 Julij, kapit. *Vos* Anna Luitsina, van Nerva; *Stuut* Concordia, van Riga; den 12den *de Groot* Arendina, van Christiaansand; *Helmers* Stad en Lande, van Memel; den 13den *Haager* Goede Hoop, van Riga; den 17den *Striphorst* Lubbegina, van Fredrikstadt.

Vertrokken den 14 Julij, kapit. *de Groot* Drie Gezusters, naar Noorwegen; den 15den *Waterborg* Fokkiena, naar Denemarken; *van der Veer* Twee Gebroeders, naar Engeland; *Wever* Elisabeth Maria, naar Riga; *Nieting* Catharina, naar Umea; den 16den *Brouwer* Elsina, naar de Oostzee; *Smit* Anna Elisabeth, naar Noorwegen; *Bart* Hendrika Jantina, naar de Oostzee; *de Grooth* Arendina en den 17den *van der Zee* Jonge Albert, beide naar Noorwegen; *de Boer* Willem Carel, naar Amsterdam; *Backer* Rhederinde, naar Noorwegen.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN, welke de Sond gepasseerd zijn.

10 Julij.	Slinger, Geziena, v. Petersburg n. Nantes, patentolij.
	Oostervink, Pieter, v. Edam n. Dantzig, m. ballast.
12 ——	Oldenburger, Gerritje Koum., v. Aarhuis n. Petersb., m. ball.
	Staal, Tjadda, v. Amst. n. Dantzig, m. ijzer.
	Haar, Carolina Helena, v. Malmö n. Noorwegen, m. staven.
	Heeres, Susanna, v. Schiedam n. de Oostzee, m. ballast.
	Scholtens, Elsina Catharina, v. Koningsb. n. Bergen, m. ball.
	Vegter, Anna, v. Newcastle n. Petersburg, m. boomwol.
	Nagel, Afina Alberdina, v. Hamb. n. Hernösand, m. ballast.
	Scheel, Elizabeth, v. Licata n. Petersburg, m.
	Mooi, Hillech. Catharina, v. Grimstad n. Croonst., m. boomw.
	Koops, Regina, v. Bremen n. Stettin, m. hars.
	Oldenburger, Alida, v. Schiedam n. de Oostzee, m. ballast.
	Mooi, Renske, v. Schiedam n. de Oostzee, m. ballast.
	Hansen, Sophia, v. Schiedam n. de Oostzee, m. ballast.
	Duit, Fennegina, v. Amst. n. Elbing, m. stukgoed.
	de Jong, Cathar. Cornelia, v. Newcastle n. Stettin, m. ijzer.
	Scholtens, Rehobohodt, v. Londen n. Petersburg.
	Hazewinkel, Harmina, v. Carlscrona n. Londen, m. planken.
13 ——	Huisman, Anna Sietsia, v. Memel n. Engeland, m. beender.
	Waterborg, Karsina, v. Londen n. Stettin, m. stukgoed.
	Brugma, Nina Burhoven, v. Newcastle n. Stettin, m. ijzer.
	Hangelbroek, Will. Hendr., v. Straals. n. Londen, m. gerst.
	Brouwer, Jonge Hero, v. Koningsb. n. Engeland, m. lijnk.
	Huges, Joh. Gerard, v. Rotterd. n. Petersb., m. suiker.
	Oversluizen, Willem Jan, v. Helsingor n. Gothenb., m. ball.
14 ——	Verstock, Regina Elisab., v. Arensb. n. de Maas, m. tarwe.
	Naatje, Heero, v. Memel n. Londen, m. ijzer.
	Mulder, Maria Catharina, v. Dantzig n. Harlingen, m. hout.
	Ebes, Grietje, v. Memel n. Harlingen, m. hout.

De Wind den 11 Julij, N., N.N.W.; den 12den W.N.W., N.W. W.N.W.; den 13den N.N.W., N., N.N.W.; den 14den Z.O., N., N.N.W.; den 15den Z.Z.O.

SCHEEPSVRACHTEN.

RIGA, 11 Julij. Bevracht zijn in deze week: naar de Maas *f* 19 en *f* 21, behalve *f* 1 kapl. per last rogge; Havre en Honfleur 42 fr., Rouaan 45 fr. en Abbeville 47 fr. en 15 pCt. per last vlas; Hull 35 sh. per ton vlas en hennep; Oostkust van Engeland 3 sh., het Britsch Kanaal per impereal-quarter slaglijnzaad, Londen 19 sh. voor wagenschot.

KONINGSBERGEN, 11 Julij. Bij weinig vraag is de vorige week besteed, Londen en de Oostkust 2 sh. a 1 sh. 9 d., Firth of Forth 1 sh. 10 d. a 1 sh. 9 d. per quart. tarwe; Amsterdam voor slechts een schip *f* 13 en 10 pCt. per last zaad. – Verscheidene schepen zijn met ballast naar Memel en Dantzig gevaren, zoodat onze haven vrij ledig is geworden.

DANTZIG, 12 Julij. Het was heden iets levendiger in vrachten, die ook iets hooger zijn gegaan. Men stond toe op Firth of Forth 2 sh. 2 d., Liverpool 3 sh. 2 d.; Londen 2 sh. 6 d. per quarter tarwe; Grimsbij 13 sh. 6 d., Hull 13 sh. 9 d. per lading balken; Amsterdam *f* 13 per last rogge; Bordeaux 50 pCt. en 15 pCt. per last hout.

STETTIN, 12 Julij. Bevracht werden naar Liverpool tot 2 sh. 3 d., de oostkust van Engeland 2 sh. à 2 sh. 3 d.; Hull en Londen 2 sh., het Kanaal 2 sh. 6 d. per quarter tarwe in full, Leer 6½ rht. Pruiss. per deunen sparren; Holland *f* 13 voor tarwe, Flensburg 2½ markt Holsteins en 5 pCt. per kubieke voet eiken en dennen hout; Termunterzijl *f* 11 per deunen hout.

217de STAATSLOTERIJ.

Trekking der Vijfde Klasse.

12de Lijst: Geene.

BROODZETTING, ENZ.

MAANDAG, 19 Julij 1852, GEENE VERANDERING.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN ENZ.

GRONINGEN, 16 *Julij.*

TARWE.	Zw. Zand 64 ℔ *f* 4,65	Bl. Voer, 36 ℔ *f* 2,50
Oude Bak 70 ℔ *f* 7,00	Veen 64 » » 4,55	Bl. Voer 38 » » 2,65
N. Oml. 68 » » 6,10	» 66 » » 4,85	» 40 » » 2,80
» 70 » » 6,60	N. GERST.	Zw. Voer » »
» 72 » » 7,10	Winter 56 ℔ *f* 3,90	» 38 » » 2,45
» Old. 68 » » 5,85	» 58 » » 4,10	» 40 » » 2,55
» » 70 » » 6,35	» 60 » » 4,40	» 42 » » 2,70
» » 72 » » 6,85	Zomer » »	BOONEN.
N. ROGGE.	» » »	Paardeb. *f* 5,25,40,50
N. Inl. 64 ℔ *f* 5,20	Knobbe 60 » » 4,00	ZADEN, ENZ.
» » 66 » » 5,60	» 62 » » 4,30	Gr. Gortp.m. *f* 7,10,50
» » 68 » » 6,00	N. HAVER.	Par. 100 N. ℔ *f* 10, *f* 13
» » 70 » » 6,40	Dikke 38 ℔ *f* 2,55	Koolz.
» » » »	» 40 » » 2,70	Oostfr.
N. BOEKWEIT.	» 42 » » 2,85	Aveelz. *f* 9,10,25,40
Gr. Zd. 62 ℔ *f* 4,55	» 44 » » 2,95	Raapol.p.v. *f* 31
» » 64 » » 4,85	» 46 » » 3,05	Prijs der Boter
» » 66 » » 5,15	» 48 » » 3,20	1e soort ¼ Ton *f* 23
		2e „ » *f* 23

In den handel ging heden zeer weinig om. Tarwe slap en tot lagere prijzen moeijelijk te plaatsen. — Rogge en Boekweit mede iets lager afgegeven. — Gerst zonder koopers. — Haver vond genoegzaam geen vraag en tot eenigzins lagere prijzen slepend afgaande. — Boonen en Gort slap. — Aveelzaad was ongeveer 20 a 21 Lasten ter markt en is tot genoteerde prijzen naar deugd verkocht.

AMSTERDAM, 16 *Julij.* Pools. Tarwe ter verzending tot lager prijs. In entr.: 128, 129 ℔ b. Pools. *f* 263, *f* 268 bij partij; 129 ℔ witb. dito *f* 273; 130 ℔ o. bonte dito *f* 268; 131 ℔ o witb. dito *f* 280 bij partij. In cons., 126 ℔ jar. Zeeuws. *f* 250. — Rogge flaauw; 122, 125 ℔ Pruis. *f* 159, *f* 165; 116 ℔ o. gedr. *f* 142, *f* 143; 119 ℔ Frans. *f* 150 bij partij.

Koolzaad ½ p. vl. lager; op 9 vat in Oct. 57½ p. vl.; April 59½ p. vl. — Lijnzaad: door gebrek aan gestelde partijen ging er heden weder niets om. — Raapolie dadelijk in een doen, op levering flaauwer; op 6/w. *f* 32,75; Vlieg. *f* 31,75; Sept. *f* 32,50; Oct. *f* 33,25; Nov. *f* 33,50; Dec. *f* 34 a *f* 33,75 a *f* 34; Mei *f* 35,25 a *f* 35. — Lijnolie op 6/w. *f* 31,25; Vlieg. *f* 30,25. — Hennepolie op 6/w. *f* 39; Vlieg. *f* 38.

LONDEN, 14 *Julij.* Inl. Tarwe vertoonde heden geene verandering. Vreemde vond tot de prijzen van eergisteren weinig aftrek. Haver ging tot de vorige koersen niet dan slepende van de hand. Gerst, boonen en erwten waren onveranderd.

VEEMARKTEN.

EELDE, 16 *Julij.* Op heden werd alhier de eerste jaarlijksche veemarkt van hoornvee gehouden; – een ieder verwonderde zich over het groote aantal dat ter markt was aangebragt. Men vond over het algemeen een goede handel. Vaalmelkkoeijen waren weinig ter markt en voor dezen was de vraag ook niet groot, doch in kalf- en melkkoeijen werd een goede handel gedreven. – De markt die voor het eerst dit jaar alhier is gehouden, belooft, naar het thans aangevoerde hoornvee, in volgende jaren zeer belangrijk te worden, voornamelijk wat de provincie Drenthe betreft.

LONDEN, 12 *Julij.* De aanvoer van vee van het continent bedroeg gedurende de afgeloopene week 8204 stuks, bestaande in: 1302 runderen, 690 kalveren, 553 varkens en 5679 schapen. Over het algemeen was de handel iets levendiger en nu en dan kon men hooger prijzen bedingen. Van runderen werden 3700 stuks tot 2 d. avans verkocht. Schapen vonden geregeld koopers tot vorige weeks prijzen; 28,600 stuks waren aan de markt; South-Down werden tot 4 sh. en dito lammeren tot 4 sh. 6 d. verkocht.

PRIJSCOURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 17 *Julij.*

NEDERL., Werk. Schuld: 2½ pCt. 63 1/4 1/8; Dito Dito 3 pCt. 76 5/16; Dito Dito 4 pCt. 95⅞, 96 1/16, 95⅞; O.I. Leening 4 pCt. 95¼; Amortisatie-Syndicaat 3½ pCt. 94¾. — BELGIE, bij *Rothschild* 2½ pCt. 52¼, 52⅛. — FRANKRIJK, Oblig. 3 pCt. 67⅞, 68, 68. — SPANJE, Onbep. St. 1 pCt. 22 1/8, 22⅛, 22 9/16; Dito 3 pCt. 50¼, 50 3/16; Dito Binnenl. a 6/m. 3 pCt. 45½; Coup. Bewijz. 2⅝. — RUSLAND, Obl. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 108¾; Dito 1828 en 1829 5 pCt. 106¾; Certificaten bij *Hope* 4 pCt. 92⅛; Certific. van Inschr. in Assign. 6 pCt. 73½. — POLEN, Cert. 4 pCt. 85½. — OOSTENRIJK, Metalliek 5 pCt. 78⅜, 78 5/16; Dito Nieuwe 2½ pCt. 41¼, 41 3/16; Dito Nieuwe 5 pCt. 90 1/16, 90¼; Metall. La. B. 5 pCt. 90, 1/16; Weenerb. bij *Goll* en *Comp.* 3 pCt. 85½; Dito 4 pCt. 69⅜; Amerik. Bank-Actien 4¼; Nieuwe Mexik. 27 1/16, ¼, ¼; Venez. Uitgest. 16⅛; 2½ pCt. Met. 1851 40 7/8.

Er was heden over het algemeen weinig affaire, en de prijzen, zoo van binnenl. als buitenl. effekten, hebben sedert gisteren niet noemenswaardig gevarieërd.

Koers van het Geld: Beleening 2½, Prolong. 2½, Disconto 2 pCt.
Laatste Prijzen te 5 uur. Integr. 2½ pCt. 63 1/16; Spaansche 1 pCt. 22 9/16; Binnenl. 3 pCt. 45½.

AMSTERDAM, 18 *Julij.* EFFEKTEN SOCIETEIT, te 4½ uur.
Integralen 63 1/8. Belg. bij Rothschild 2½ pCt. 52¼. Spaansche 1 pCts. 22⅛. Binnenl. 3 pCts. 45 7/16. Bewijzen Coupons. 2 15/16, 3. Metalliek 5 pCt. 78 9/16. Dito 2½ pCt. 41 3/16, ¼. Dito Nieuwe pCt. La. B. 90. Mexik. 3 pCt. 26¼, 15/16, ¼, 1¼.

In Spaansche Bewijsen van Coupons vertoonde, tot iets verbeterde prijzen, de handel eenige levendigheid. Mexik. meer aangeboden. Overigens was de omzet van weinig beteekenis.

ADVERTENTIEN.

*** Ontvangen voor de ONGELUKKIGEN te *Foxhol*:

Van den BURGEMEESTER van	*'t Zandt*	*f* 34—85
„ „ „ „	*Eenrum*	- 7—90
„ „ „ „	*Bedum*	- 1—82½
„ „ „ „	*Stedum*	- 14—10
Van eene onbekende Dame te	*Hoogezand*	- 5—00
		f 61—67½

TENTOONSTELLING VAN SCHILDERIJEN.

De VEREEN. COMMISSIE heeft het genoegen te kunnen berigten, dat de **SCHILDERIJEN**, voor de **VERLOTING aangekocht**, van af **MAANDAG den 12den dezer**, dagelijks, des middags van 12 tot 2 uur, zijn te zien. Zij durft de Kunstvrienden te gereeder ter bezigtiging van deze kleine maar schoone Verzameling van ruim 30 Schilderijen uitnoodigen, omdat er nu ook twee fraaije Stukken van den Heer P. VAN SCHENDEL geplaatst zijn.

De AANDEELEN in de VERLOTING zijn te bekomen aan het LOKAAL en bij de LEDEN der VEREENIGDE COMMISSIE.

GRONINGEN, 8 Julij 1852.

De Vereenigde Commissie,
Namens dezelve:
F. DE WITT, *Secretaris.*

*** ALGEMEENE VERGADERING der **LEDEN** van het GENOOTSCHAP: **ter bevordering van Nijverheid**, te *Onderdendam*, op DONDERDAG den 22sten Julij 1852, des voormiddags te 11 uur, in het ZIJLVESTERHUIS te *Onderdendam*. — VERKIEZING van een LID van het BESTUUR. — HERZIENING van het REGLEMENT enz.

Namens het Bestuur,
De Secretaris:
Mr. A. J. VAN ROIJEN.

*** De **GEWONE GECOMBINEERDE HARDDRAVERIJ** van ***HOOGEZAND*** en ***MARTENSHOEK*** op **Woensdag** den **28**sten **Julij 1852.**

PRIJS: Een fraaije **ZILVEREN THEEPOT.**
PREMIE: Een dito **ZILVEREN TABAKSKOMFOOR.**

KEURING, RIJDING, OPEN TAFEL en MUZIJK bij **H. J. NIEBOER**, te *Hoogezand*

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Getrouwd:

J. ROMEIN, van *Leeuwarden*,
met
M. J. A. ENGELER, van *Warffum*.

LEEUWARDEN, 14 Julij 1852.
Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:

JAN LOUIS,
van *Bellingwolde*,
met
ANNA H. BOTJES,
Wedw. van H. MUIS, van
Bondernieland.

BONDA, 18 Julij 1852.

*** Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER M. J. MEES, geliefde Echtgenoot van

Mr. **R. P. CLEVERINGA, J.Z.**

Den Huize FIVELZIGT, te *Uitwierda*, 15 Julij 1852.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel van eene welgeschapen DOCHTER W. T. KREMER, geliefde Echtgenoot van

T. T. TIDDENS.

MIDWOLDA, 15 Julij 1852.

*** Het KIND, ons den 30sten Mei j.l. geschonken, werd ons heden door den dood weder ontnomen.

AMSTERDAM, 11 Julij 1852.

S. DIJK, JR.Z.
G. K. DIJK — BAKKER.

Eenige kennisgeving.

✱ Heden morgen overleed, tot mijne bittere droefheid, mijne innig geliefde Echtgenoot ANNA VAN DER VEEN, in den jeugdigen leeftijd van ruim 27 jaren, na eene gelukkige echtverbindtenis van 10 maanden; mij nalatende één Kindje van slechts weinige dagen.

LEEUWARDEN, 11 Julij 1852.

P. NOË.

Eenige kennisgeving.

✱ Heden overleed, in den ouderdom van ruim 72 jaren, Mejuffer HENRIETTA CATRINA GOCKINGA.

GRONINGEN, 14 Julij 1852.

✱ Heden overleed, na eene langdurige ongesteldheid, tot mijne bittere droefheid, mijn dierbare Echtgenoot JURJEN JURJENS DE BOER, *Scheepskapitein*, in den ouderdom van 48 jaren en 13 dagen, na eene gelukkige echtvereeniging van bijna 21 jaren, mij nalatende 4 Kinderen, waarvan 2 te jong om dit groot verlies te kunnen beseffen.

N. PEKELA, 15 Julij 1852.

Z. H. DE BOER,
geb. KOSTER.

✱ Tot onze diepe droefheid overleed heden morgen ons teeder geliefd eenigst Dochtertje MARGIEN, in den ouderdom van slechts 2 jaren en ruim 2 maanden.

HELPMAN, 16 Julij 1852.

A. ELLENS, *Scheepskapt.*
I. ELLENS, geb. WUFFEN.

✱ Heden overleed, in den ouderdom van 48 jaren, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot, Mr. EVERT JAN THOMASSEN à THUESSINK VAN DER HOOP, *Officier bij de Arrondissements-Regtbank te Groningen*, na eene gelukkige echtvereeniging van ruim 15 jaren, mij nalatende 10 Kinderen, nog te jong om dit voor hen en voor mij zoo treffend verlies te beseffen.

GRONINGEN, 17 Julij 1852.

W. E. DE RANITZ,
Wedw. THOMASSEN à THUESSINK VAN DER HOOP.

✱ Heden overleed, in den gezegenden ouderdom van bijna 96 jaren, GERARDUS WOLBERS, *oud-Kastenmaker* in de Oosterstraat.

GRONINGEN, 17 Julij 1852.

H. DE MULDER,
Executeur-Testamentair.

✱ Heden ontvingen wij nader berigt omtrent het treurig afsterven van onzen veel beminden jongsten Zoon PIETER GRIMMIUS, volgens welke hij, aan boord van het Nederlandsch Barkschip *Ceres*, kapitein MELLEMA, aan eene hevige koorts in den nacht van den 7/8 Maart l.l., in den jeugdigen leeftijd van slechts 24 jaren te *Batavia* is overleden.

Ofschoon lang voor smartelijke sterfgevallen bewaard zijnde gebleven, zal een ieder gevoelen, hoe zwaar ons en zijne overgeblevene Broeders en Zusters deze slag treft, van zulk een dierbaar pand in een ver afgelegen oord der wereld door den dood te verliezen.

Wij wenschen echter Gode te zwijgen, wiens doen majesteit en heerlijkheid is, en hopen dat de dierbare afgestorvene het tijdelijke met het eeuwige leven mag hebben verwisseld.

UITHUIZEN, 17 Julij 1852.

H. GRIMMIUS.
B. J. DE BOER.

✱ Heden overleed, tot diepe droefheid zijner Moeder en verdere Betrekkingen, de Heer H. D. O. F. LULOFS, *Kandidaat in de Regten aan de Hoogeschool alhier*, in den ouderdom van bijna 23 jaren.

GRONINGEN, 18 Julij 1852.

Algemeene en bijzondere kennisgeving.

✱ Na een ziekbed van vier weken, overleed heden, aan de gevolgen eener ontsteking, onze dierbare Zoon GEORG RUDOLF ERNST, in den jeugdigen leeftijd van ruim 17 jaren.

E. J. UCHTMANN.
L. UCHTMANN,
geb. RAKER.

GRONINGEN, 18 Julij 1852.

✱ Op heden werd ik in den diepsten rouw gedompeld, door het plotseling overlijden van mijn geliefden oudsten Zoon HARM, in den ouderdom van bijna 25 jaren.

God sterke mij in dezen voor mij zoo harden slag.

WINSCHOTEN, 18 Julij 1852.

Wedw. H. H. BOS.

✱ Heden werd ik in diepen rouw gedompeld, door het overlijden van mijne teeder beminde Echtgenoot GEEZIEN GERRITS POSTEMA, in den ouderdom van bijna dertig jaren, mij uit ons kortstondig liefdevol huwelijk één Zoontje nalatende, welke slechts acht dagen telt.

Zwaar schokt mij deze slag en groot is dit mijn verlies, daar zij voor mij eene getrouwe en werkzame Echtgenoot was.

God weet, wat ik lijd, maar morren wil ik toch niet; Hij schenke mij slechts den troost, dat zij voor den troon Zijner genade thans eene ongestoorde zaligheid moge genieten.

SAPPEMEER, 18 Julij 1852.

R. J. SCHIERBEEK.

Eenige kennisgeving.

✱ Bij J. HAFTENKAMP, Boekverkooper in de Nieuwe Ebbingestraat, is gedrukt:

J. E. BOUKEMA, Verklaring wegens het Wezen en den Pligt, niet alleen van den Mensch, maar ook tevens van God, à 25 Ct. Voor Rekening van den Schrijver. Hetzelve wordt niet in Commissie gezonden.

✱ Alom kan **Ingeteekend** worden op eenen

VIERDEN DRUK

VAN DEN

BIJBEL VOOR KINDEREN,

DOOR

C. SCHMID,

Schrijver van de Kersavond.

Voor HUISGEZINNEN en SCHOLEN.

NAAR HET HOOGDUITSCH BEWERKT DOOR

J. M. L. ROLL,

Evang. Luth. Predikant te Amsterdam.

Uit te geven bij **TEN BRINK en DE VRIES**, te ***Amsterdam.***

In **10** of hoogstens **12** Afleveringen ieder van 3 Vel of 48 Pagina's, Gedrukt op *best velin* papier met eene nieuwe letter,

à 30 Cents **ieder** Aflevering.

De EERSTE AFLEVERING is bij alle Boekhandelaars voorhanden, en het PROSPECTUS Gratis te bekomen.

Na het **sluiten der Inteekening** wordt de prijs **verhoogd** en zullen in geen geval Exemplaren tegen Inteekenprijs afgeleverd worden.

✱ Aan de Inteekenaren is verzonden: de **TWEEDE AFLEVERING** van het **BEKNOPT BIOGRAPHISCH HANDWOORDENBOEK** van ***NEDERLAND***, door de Heeren ***KOBUS*** en ***DE RIVECOURT***, loopende van **BA-BEV**, en bevattende 5 compres gedrukte vellen, à 12½ Cts. ieder. De eerste aflevering, inhoudende letter A, kost 56¼ Cts., de tweede 62½ Cts. Reeds 686 Personen, die zich in ons Vaderland op eenigerhande wijze bekend hebben gemaakt, zijn op eene beknopte, doeltreffende wijze in deze beide afleveringen behandeld. De **prospectus** is bij alle Boekhandelaren voorhanden.

✱ **G. PORTIELJE**, te *Amsterdam*, heeft op heden alom verzonden:

PROSPECTUS en de EERSTE AFLEVERING als proeve:

Van een geheel nieuw oorspronkelijk Werk, getiteld:

NEDERLAND.

AANSCHOUWELIJKE GESCHIEDENIS VAN HET VADERLAND, in Tafereelen, van de vroegste dagen tot op den tegenwoordigen tijd.

Een Boek voor alle Standen.

Zamengesteld door eenige VADERLANDSCHE GESCHIED- en LETTERKUNDIGEN.

Opgedragen aan 'tNEDERLANDSCH ONDERWIJZERS-GENOOTSCHAP.

Bereids vereerd met de Inteekening van

Z. M. DEN KONING DER NEDERLANDEN.

Het Werk zal gedrukt worden op best Velin papier, in roijaal 8vo, gelijk aan de verschenen 1ste Aflevering, en versierd met Fraaije **Staalgravuren** naar oorspronkelijke teekeningen.

Het PROSPECTUS is alom **gratis** verkrijgbaar gesteld. De **Inteekening** is door het geheele rijk tot den 15den September e.k. bij alle solide Boekhandelaren opengesteld, alwaar de 1ste AFLEVERING ter inzage voorhanden is.

✱ Bij **JOHS. VAN DER HEIJ EN ZOON**, Water, no. 57, te *Amsterdam*, is uitgegeven:

C. S. ADAMA VAN SCHELTEMA,

Zijt Getrouw!

Geschenk aan Weezen bij hunne intrede in het Maatschappelijk leven.

Prijs *f* 0—50. Bij 25tallen à *f* 0—40, en bij 100tallen à *f* 0—30.

EENE DOCHTER DES HEMELS OP AARDE, EN HARE OMGEVING.

Romantisch Verhaal. Uit het Engelsch vertaald.

Twee Deelen. Met Vignet, *f* 4.75.

Dr. W. BÜSCHER, GUSTAAF ADOLF, *Koning van Zweden.* Een Boek voor Vorst en Volk. Door ***A. G. BRUINSES.*** Als Feestgave opgedragen aan *Prof. P. HOFSTEDE DE GROOT.* Met Portret, *f* 3.60.

HET CHRISTENDOM, ZIJN GEEST EN AARD, ZIJNE VERBASTERING EN UITZIGTEN OP HERSTEL. Een Boek voor allen, die aan *God, Deugd* en *Onsterfelijkheid* gelooven; door een' voormalig ROOMSCH-KATHOLIJK PASTOOR; *f* 2.75.

De ERFGENAMEN naar de Wet van wijlen Mejufvrouw **QUIRINA JACOBA VAN IDDEKINGE**, den 2den Julij j.l. te *EZINGE* overleden, worden bij deze **opgeroepen**, om zich te vervoegen ter GRIFFIE van de ARRONDISSEMENTS-REGTBANK te *Groningen*, ten einde inlichtingen te erlangen omtrent de Nalatenschap der Overledene.

BEKENDMAKING

aangaande de tijdelijke blussching van het DRAAI-VUUR te DARSSER-OORD,

dat wegens eene REPARATIE aan het **DRAAIVUUR**; op den LICHTTOREN te ***DARSSEROORD***, aan de ***Pommersche Kust***, dat VUUR in den nacht **van den 29sten op den 30sten Julij** en waarschijnlijk ook den volgenden nacht GEBLUSCHT zal zijn. Het VASTE VUUR, veertig Pruissische voeten boven de Watervlakte verheven, op den **lichttoren** te ***Darsser Oord***, blijft onafgebroken lichten.

HARLINGEN, 15 Julij 1852.

Het Pruissisch Consulaat:
DR. FONTEIN, F.z.

DE GEWONE VERKOOPING VAN VELDVRUCHTEN

(16 B. Dikke-Witte en Zwarte VOERHAVER en 1½ B. ZOMERWEIT), ten verzoeke van N. WIJS BOLT, Koopman te *Groningen*, zal gehouden worden ter gewone plaats, op ZATURDAG den 24sten Julij 1852, des namiddags te 3 uur.

Mr. C. DE RANITZ, *Notaris.*

BOELHUIS IN DE GELKINGESTRAAT.

Op DONDERDAG den 29sten Julij e.k., zullen, voor en in hetzelve, door versterf, publiek worden verkocht: **MEUBELAIRE** en **HUISHOUDELIJKE GOEDEREN**, BEDDEGOEDEREN, GOUD en ZILVER, deftig **MANS- en VROUWEN LIJFSTOEBEHOOREN, ENZ.**, en verder, door kwitering van Affaire, eene aanzienlijke partij **echt LINNEN SERVETGOED.** WOENSDAG bevorens te bezien.

FOKKO NIEWOLD BOSCH.

VERKOOP VAN BESCHADIGDE SUI[KER]

Op bekomene regterlijke Autorisatie zal, op ... den 26sten Julij 1852, des voormiddags te 11 ... *Delfzijl*, publiek bij **kontant geld** worden verk[ocht]

2784 Brooden meer en minder door Zee... ter beschadigde GERAFFINEERDE ...KER. *Mr.* H. J. OFFERHAUS, *No[taris]*

✱ Mr. **H. VAN BOLHUIS**, Notaris en Pro[c...] te *Leens*, zal, ten verzoeke van den eerstingeschreven S... eischer, op Schade en Bate van SIMON PIETERS ... ROORN, op MAANDAG den 2den Augustus 1852, namiddags te 2 uur, ten Huize van K. VAN DER BO... GROOTHUIS, te *Ulrum*, publiek te Koop presenteren:

I. Eene **BEHUIZING**, zijnde ... *HERBERG*, ***BUITENLUST*** ...noemd, en annexe STALLING ... DOORRID, nevens de BEKLEMMING van derzelver ... en *Tuin*, groot 7 Roed. en 90 Ell., doende jaarlijks huur *f* 3—00; en II. Eene **BEHUIZING** met ... KLEMMING van derzelver *Erf* en *Tuin*, groot 4 Roed. ... Ell., doende jaarlijks tot huur *f* 2—00.

Alles staande en gelegen nabij *Ulrum*, aan den Provin[cia]len Grindweg naar de *Zoutkamp*.

Mr. H. VAN BOLHUIS.

UIT DE HAND TE KOO[P]

Het om deszelfs RUIMEN O... VANG en GUNSTIGE STAN[D]PLAATS aan het Vaarwater ook ... velerlei andere bedrijven geschi[kt]

BILJART-, WIJN- EN KOFFIJHU[IS]

DE BEURS,

te ***APPINGEDAM***, alwaar dienaangaande nad[ere] informatiën te bekomen zijn bij

B. KNIJPENGA.

KOST- en DAGSCHOOL.

De Ondergeteekende heeft de eer aan belanghebben[de] OUDERS en VOOGDEN te berigten, dat de **LESSE[N]** aan zijn **INSTITUUT** zullen hervat worden ... **Maandag den 2den Augustus e.k.**

PROSPECTUSSEN en nadere INLICHTINGEN zi[jn] te bekomen bij F. WILKENS, Boekhandelaar in de O... Ebbingestraat, en op en na den 31sten dezer aan genoemd Instituut.

D. DE GROOT,
Oude-Boteringestraat.

UIT DE HAND TE KOOP:

Een **groot RAAPZEIL met TOEBEHOOREN**, bij K. REMTEMA, te *Finsterwolderpolder.*

STORTBADEN MET PERSPOMP

zijn thans in de grootte van 92 Duimen diameter voo[r] *f* 50 te verkrijgen. — Geen ander Bad is zoo min kostbaar en veroorzaakt zoo weinig moeite. Een emmer water is genoeg voor een verfrisschend en versterkend *Bad*; de Kuip en Reservoir kunnen echter vier emmers en meer bevatten, zoodat de Liefhebbers zich naar welgevallen kunnen hiervan bedienen.

Men gebruikt het koud of warm, zoowel het een als het ander is zeer versterkend. Geen ander Bad heeft dien invloed op de Gezondheid, dien een Stortbad heeft; de prikkeling der huid, het openen der poriën, door de kletterende nedervallende waterstralen veroorzaakt, brengen eene weldoende uitwaseming te weeg, die den Bader aangenaam verkwikt en hem in eene opgeruimde stemming brengt. Het geheele Badtoestel kan in een' verloren hoek van het Slaapvertrek staan, daar het boegensaand geene plaats wegneemt. Te verkrijgen in het VERKOOPHUIS en de bekende Depôts.

BODEMERIJ.

Iemand genegen zijnde **GELDEN op BODEMERIJ te SCHIETEN** op het onder OLDENBURGER VLAG varende KOFSCHIP, genoemd ***CATHARINA***, gevoerd wordende door den Kapitein HENRICH JANSSENS PEKELER, en de inhebbende Lading, komende van *Gent* en bestemd naar *Hamburg*, vervoege zich ten Kantore van den Heer J. P. VOS, te *Delfzijl*.

Twee **SMIDSKNECHTEN**, welke tevens met KAGCHELWERK kunnen omgaan, kunnen dadelijk **vast werk** bekomen bij H. HASPER, *Mr.* Smid te *Assen*. Brieven franko, doch liefst in Persoon.

Wordt gevraagd, om dadelijk in dienst te treden: **IEMAND**, bet ***VROUWEN HOEDENMAKEN*** geheel of gedeeltelijk verstaande. Reflecterenden gelieven zich, per franko brief, tot den ondergeteekende, te *Stads Kanaal*, te wenden.

A. HOLLANDER.

N.B. BEWIJZEN van goed Gedrag en Bekwaamheid zullen hoofdvereischten zijn.

✱ Bij den Boekhandelaar **S. E. VAN NOOTEN**, te *Schoonhoven*, is uitgegeven en thans kompleet te bekomen:

PANORAMA DER BEWOONDE AARDE.

EENE AFBEELDING EN BESCHRIJVING

van de

MERKWAARDIGSTE VOORTBRENGSELEN DER AARDE EN HARE BEWONERS, NAAR DE VERSCHILLENDE AARDGORDELS,

DOOR

Dr. D. LUBACH en ***W. M. LOGEMAN.***

In groot 4to formaat, met 10 Platen, waarop ruim 700 gekleurde **Afbeeldingen** uit het **Planten- en Dierenrijk**; eene **Kaart**, waarop de Luchtstreken zijn aangewezen, eene **Wetenschappelijke Inleiding** met een aantal fraaije **Houtgravuren**, en een **Alphabetisch Zaakregister.** Kompleet gebonden in sterken prachtband. Prijs *f* 12.

Dit Werk, dat door inrigting, volledigheid en bevattelijken stijl, als eenig in ons Vaderland mag worden genoemd, is den Beoefenaren en Liefhebbers der Natuurlijke Historie, alsmede voor cadeau aan Jonge Lieden op rijperen leeftijd, bijzonder aan te bevelen.

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN,

gedaan te *Groningen*, medegedeeld van wege het Genootschap: *Ter bevordering der Natuurkundige Wetenschappen.*

JULIJ 1852.

DAG.	BAROMETER op 0°.			THERMOMETER.			VOCHTIGHEIDS TOESTAND.			WINDSTREEK.			LUCHTGESTELDHEID.		
	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 u.	2 u.	8 u.	8 u.	2 u.	8 u.	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 uur.	2 uur.	8 uur.
11	763,23	763,22	763,51	26,9	27,1	19,5	0,93	0,95	0,92	N.N.O.	N.N.O.	N.O.t.N.	bewolkt	helder	bewolkt
12	763,94	763,76	764,08	20,1	23,5	17,3	0,85	0,82	0,91	»	N.	»	»	bewolkt	weinig bewolkt
13	764,13	763,81	763,40	18,9	21,8	16,7	0,82	0,80	0,91	»	»	N.	»	weinig bewolkt	»
14	763,18	762,88	763,43	17,2	21,7	17,7	0,84	0,73	0,88				»	»	»
15	761.67	760,74	769,80	19,0	26,5	21,8	0,84	0,72	0,89				helder	»	bewolkt
16	760,30	759,77	759,51	22,7	29,7	23,6	0,80	0,67	0,88		Z.W.	N.O.	weinig bewolkt	bewolkt	weinig bewolkt
17	757,34	755,74	754,68	25,5	33,4	26,5	0,81	0,60	0,84	O.	Z.O.t.O.	O.	bewolkt	»	bewolkt

Gem. over de maand Junij: 754,74 — 16,4 — 0,78 — regen 122,7 strepen

---

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.

BIJVOEGSEL
tot de Groninger Courant van den 20sten Julij 1852, no. 58.

(*Vervolg der Nieuwstijdingen.*)

Tweede Kamer der Staten Generaal.

Zitting van Vrijdag den 16den Julij.

In deze zitting hebben de beraadslagingen plaats gehad over het wetsontwerp tot onteigening van perceelen voor den weg langs de nieuwe haven te Groningen en dat tot regeling van den pligt der provincie om behoeftige gemeenten te hulp te komen. Het eerste is met algemeene stemmen aangenomen; het tweede, na eenige wijziging ondergaan te hebben, met 47 tegen 2 stemmen, die van de heeren *Storm van 's Gravesande* en *Jongstra.*

Alvorens over te gaan tot de overweging van de voordragt betreffende de onteigening van gronden bij Groningen, is verslag uitgebragt over een adres van een' zich noemenden bekkenden meijer, tegen de wet. De minister heeft deswege opgemerkt, dat de adressant zich ten onregte beklaagt van niet te zijn opgeroepen. Het ontwerp is daarop met algemeene stemmen aangenomen.

Door den minister van buitenl. zaken is het verlangen geuit, dat het wets-ontwerp betreffende het traktaat met Frankrijk omtrent den nadruk van wetenschappelijke en letterkundige werken nog vóór het uiteengaan der Kamer behandeld zou worden.

Onder de adressen, ten aanzien van welke verslag is uitgebragt, was een van ingezetenen uit Nijmegen en Ubbergen, bij 'twelk de slooping van de vestingwerken dier stad werd verlangd. Op voorstel van den heer *Dommer*, is een afschrift daarvan aan den minister van oorlog medegedeeld.

Zitting van Zaturdag den 17den Julij.

In de zitting van heden, heeft de minister van binnenlandsche zaken het verlangen te kennen gegeven, dat de aan de orde gestelde beraadslaging over het wetsontwerp tot regeling der strafwetgevende magt der waterschapsbesturen zou worden uitgesteld, daar bij den aanvang der zitting slechts veertig leden aanwezig waren en hem het onderwerp te gewigtig scheen om door eene zoo onvoltallige kamer beslist te worden. Overeenkomstig dat verlangen is door de vergadering besloten. — Daarna zijn achtereenvolgens aangenomen onderscheidene wets-ontwerpen van naturalisatie. De vergadering is daarna tot nadere bijeenroeping gescheiden.

's GRAVENHAGE, 16 Julij.

Volgens een hier verspreid gerucht, zou Z. K. H. Prins *Hendrik* zich in den echt begeven met eene dochter van den regerenden hertog *van Saksen-Weimar*, behuwdzuster zijner zuster, H. K. H. prinses *Sophie*. Eerlang zou de verlovingsplegtigheid plaats hebben.

[Dit berigt (van den *Nieuwsbode*) is onjuist; immers de Groothertog *van Saksen-Weimar* heeft slechts twee dochters, waarvan de oudste gehuwd is met Prins *Karel van Pruissen*, de jongste met den Prins *van Pruissen*. Wij vernemen thans ader, dat er onderhandelingen geopend zijn tot de sluiting eener echtverbindtenis tusschen Z. K. H. Prins *Hendrik der Nederlanden* en H. D. H. de Prinses *Amalia Maria da Gloria Augusta*, jongste dochter van Z. D. H. den Hertog *Bernard van Saksen-Weimar*, den opperbevelhebber van ons leger O. I. *H. B.*]

— Eergisteren hebben de nieuw benoemde ministers van justitie en van oorlog, de heeren *Strens* en *Forstner van Dambenoy*, hunne functiën aanvaard.

— Men verwacht dat de werkzaamheden van de Tweede Kamer tegen Zaturdag of Maandag zullen zijn afgeloopen, zoodat zij alsdan uit een zal kunnen gaan.

— *L'Echo* deelt berigt mede, dat men zich onledig houdt met het vervaardigen van den catalogus der bibliotheek, die wijlen Z. M. Koning *Willem II* heeft toebehoord. Men wil weten, dat de verkoop van deze verzameling kostbare en zeldzame werken in de maand October aanstaande zal plaats hebben.

— Gisteren is aan het hotel *Fuhri* onder anderen aangekomen Mad. *Goldschmid*, geb. *Jenny Lind*. Zij heeft thans haren intrek genomen in het groot stedelijk badhuis te Scheveningen. Men wil weten, dat zij voornemens zou zijn, om vóór haar vertrek uit de residentie een concert te geven.

— In de eerste zes maanden van dit jaar hebben 's rijks middelen opgebragt ƒ 26,456,918.34, dat is ƒ 494,582.76½ minder dan in hetzelfde tijdsverloop van 1851.

De directe belastingen hebben opgebragt ƒ 8,514,631.30½, dat is ƒ 162,055.77 minder; de in- en uitg. regten, enz. ƒ 2,507,030.30, dat is ƒ 136,492.82½ meer; de accijnsen ƒ 9,636,709.55½, dat is ƒ 160,359.30½ meer; registratie, zegel, enz. ƒ 4,893,924.82½, dat is ƒ 645,871.04½ minder; regt van waarborg op gouden en zilveren werken ƒ 81,980.40½, dat is ƒ 191.30 minder; posterijen ƒ 683,700.45, dat is ƒ 15,536.08 meer; loterij ƒ 138,941.50, dat is ƒ 1147 meer.

— Het laat zich aanzien, dat dit jaar de synode der Nederlandsche Hervormde Kerk weder eene vrij langdurige zitting hebben zal. Waarschijnlijk is het, dat genoemd kerkelijk collegie spoedig haar gevoelen zal laten hooren *over de wijze*, waarop door de Regering het algemeen kerkelijk reglement is gesanctioneerd; *eene wijze*, die, naar veler oordeel, geheel in strijd is met die zelfstandigheid, waarin de kerk zich thans verheugen mag. (*H. B.*)

— In de *Amsterdamsche Courant* van den 14den dezer wordt gewag gemaakt van een artikel uit zeker Duitsch dagblad, waarin gesproken wordt van onderhandelingen der Oostenrijksche Regering met de Nederlandsche, wegens den afstand van eenige geschikte punten in Oost-Indië, onder bijvoeging, dat de wensch, door Nederland te kennen gegeven, om de Duitsche landverhuizing naar *Sumatra* te leiden, de eerste aanleiding tot deze onderhandelingen zou zijn geweest. Wij zijn in de gelegenheid gesteld te verklaren, dat dit berigt van allen grond ontbloot is. (*Staats-Ct.*)

Van den 18den. De synode der Ned. Herv. kerk heeft in het begin harer zitting reeds besloten, om hare handelingen openbaar te maken door middel van de *Kerkelijke Courant*, zoodat er nu wekelijks een verslag deswege te wachten is. Ook is besloten, om de handelingen der synodale commissie, in zoo ver die geheel of gedeeltelijk naar buiten werken, bekend te maken door haar orgaan.

— Het nauwelijks door de Regering ingetrokken verbod tot wering van vreemdelingen als arbeiders bij 's Rijks waterstaatswerken, is, naar wij vernemen, reeds nu weder gewijzigd geworden, en bepaald, dat bij bijzondere gevallen, de vreemde arbeiders van die werken *kunnen* worden uitgesloten.

AMSTERDAM, 17 Julij.

Gisteren morgen zijn de eerste Geldersche aardappelen, eene kwantiteit van circa 250 mudden, aan de markt gebragt door den schipper *D. H. Stam*, alhier. Oogenschijnlijk zijn ze van eene goede kwaliteit, en weinig of niets van de ziekte is in deze kunnen worden opgemerkt. Ze zijn maar gedeeltelijk verkocht tot ƒ 1,85 à ƒ 2 per mud. De prijs der Westlanders is ƒ 1,70 à ƒ 2, Rijnsburgers ƒ 1,50 à ƒ 1,80, Katwijkers ƒ 2 à ƒ 3.

De aanvoer van aardappelen was deze week als volgt: uit het Westland 12,500 mud, Rijnsburg ruim 3,000, Noord- en Katwijk ruim 1300, Geldersche circa 250, welke alle zijn verkocht geworden.

De prijs was: Vrijdag den 16den Julij, Westlanders ƒ 2 à ƒ 2,80, Rijnsburgers ƒ 2, Noord- en Katwijkers ƒ 2,25 à ƒ 3,50, Geldersche ƒ 2.

Zaturdag den 17den Julij, Westlanders ƒ 2,20 à ƒ 2,50, Rijnsburgers ƒ 2,25, Noord- en Katwijkers ƒ 2,25 à ƒ 3,50.

De oorzaak der rijzing is alleen, omdat er meer graagte aan de markt schijnt te bestaan.

— Eergisteren namiddag is een verschrikkelijk onweder, van geweldige donderslagen vergezeld, boven het dorp Katwijk uitgeborsten. Men heeft daarbij opgemerkt, dat het water, hetwelk bij stroomen nederviel, eenen ongewonen graad van warmte had.

Ook te 's Bosch viel een zware regen, met onweder vergezeld, waardoor het weerglas, dat in de schaduw 91 gr. Fahrenheit teekende, tot 78 gr. daalde.

Ook in verscheidene andere gedeelten des lands heeft het eergisteren zwaar geregend. Hier en daar was zelfs de hagelslag zeer sterk; in de omstreken van Vianen is het te velde staande vlas door den hagel platgeslagen.

Heden was alhier, vooral tot ongeveer 3 uur, de hitte ondragelijk. Toen eerst begon de thermometer, bij bewolkte lucht, te dalen, en een verwijderd onweder was zigtbaar. Hier werd slechts een enkele donderslag gehoord.

— Te Rotterdam is heden te 3 uur, blijkens telegrafische depêche, een ontzettend onweder boven de stad uitgebarsten. De draden van den telegraaf waren tusschen 3 en 4 uur, wegens de electriciteit in de lucht, onbruikbaar.

— Te Utrecht is, naar men verneemt, het verlof tot de electrobiologische publieke vertooningen van den heer *de Koning* van Dordrecht, door het hoofd der politie ingetrokken. Tevens verneemt men, dat door den minister van justitie maatregelen genomen zijn, waardoor het uitvoeren dier voorstellingen in ons land niet langer zal worden toegelaten.

— Eenige maanden geleden hebben de Amerik. dagbladen velerlei berigten medegedeeld over het voornemen, dat de regering der Ver. Staten zou hebben opgevat, om een smaldeel naar de wateren van Japan te zenden. Zij hebben tevens berigt, dat de voorschriften, aan den Amerik. commodore gegeven inhielden, om door alle mogelijke middelen den Keizer van Japan te noodzaken eenige zijner havens voor den handel te openen.

Hoe stellig die berigten ook werden gegeven, aarzelden wij toch nog altoos daaraan geloof te hechten, en wel voornamelijk, omdat wij ons de wijze herinnerden, waarop in Amerika de Britsche expeditie naar China werd beoordeeld; zij werd krachtig afgekeurd, en thans zou men dezelfde gedragslijn tegen Japan volgen! Onze twijfel daaromtrent is thans allezins gewettigd. Wij vernemen toch uit eene zekere bron, dat de regering der Ver. Staten het voornemen tot eene uitrusting naar Japan *geheel heeft opgegeven.* Zij heeft verkozen de bemiddeling van de regering der Nederlanden in te roepen, ten einde tot haar doel te geraken. Wij vernemen evenzeer, dat de Nederlandsche regering, welke reeds in 1846 openingen aan den Keizer van Japan gedaan heeft in het belang van den Europeschen handel in het algemeen, die taak heeft op zich genomen, en wij twijfelen er niet aan, of zij zal al haren invloed bezigen, ten einde dit oogmerk te bereiken.

(*H. B.*)

ARNHEM, 14 Julij.

Heden heeft alhier de plegtigheid van het leggen van den eersten steen aan het nieuwe Israëlietische kerkgebouw plaats gehad. Nadat de genoodigden tot dezelve, zich in het schoollokaal vereenigd hadden, opende de voorzitter de vergadering met eene aanspraak, welke door den commissaris des Konings beantwoord werd. Hiërna begaven zich de genoodigden naar de plaats der plegtigheid, alwaar zij door de kinderen der Israëlietische zangvereeniging met een toepasselijk gezang ontvangen werden. De opperrabijn van Nijmegen nam daarna het woord en hield eene plegtige rede. De steen, zilveren truffel en mahoniehouten kalkbak werden den voorzitter van het kerkbestuur met toepasselijke aanspraken aangeboden. Na het leggen van den eersten steen nam de heer *Waterman*, secretaris der bouwcommissie, het woord, en sprak allen op eene gepaste wijze toe.

Dit feest zal bij alle Israëlieten hier ter stede nog lang in aandenken blijven, dewijl hetzelve getuigde van den algemeenen geest van verdraagzaamheid en verbroedering, vermits dit kerkgebouw ook gedeeltelijk uit daartoe door andere gezindheden bijeengebragte fondsen wordt gebouwd.

Van den 17den. Heden morgen ten 10 uur is, ingevolge bekendmaking, de tentoonstelling der voortbrengselen van nationale nijveheid alhier voor het publiek geopend geworden. Ten 9 uur vergaderden op het raadhuis de leden van den gemeenteraad, de commissie der tentoonstelling en op uitnoodiging z. exc. de minister van staat, commissaris des Konings en heeren leden van gedep. staten dezer provincie, welke zich allen gezamentlijk naar het gebouw Musis-Sacrum begaven. Aldaar aankomende werden zij door het stedelijk muzijkkorps, daartoe vooraf bijeengeroepen, onder het spelen van den door den heer *C. R. Mark* gecomponeerden tentoonstellings-feestmarsch verwelkomd.

In het gebouw gekomen, werd door den heer mr. *J. J. A. A. baron van Pallandt*, burgemeester dezer stad en voorzitter der commissie, eene toepasselijke rede gehouden. Vele inzenders kwamen achtereenvolgens het gebouw binnen, na alvorens hunnen naam in een daarvoor aangelegd register te hebben geteekend.

Na afloop der openingsrede werden de deuren voor het publiek opengezet, hetwelk zich heden echter nog niet in grooten getale opdeed, als zijnde het een Zaturdag, denkelijk ook ten gevolge van den hoogen entréeprijs. De verzameling van allerlei voorwerpen is hoogstbelangrijk en wij wisten inderdaad niet, waarop wij het eerst onze aandacht zouden vestigen.

De late inzendingen in aanmerking genomen, gaf de schikking der voorwerpen op het eerste gezigt stof tot tevredenheid en deed blijken van de niet geringe moeite en zorg door de commissie daaraan besteed. Den catalogus doorbladerende en dien vergelijkende met de ten toon gestelde voorwerpen, bleek het echter, dat de commissie van schikking en versiering hare taak nog geenszins als afgedaan kan beschouwen. Wij vernemen, dat het getal der inzenders ruim 700 bedraagt, welke nogthans niet alle op den catalogus voorkomen, doch in het bijvoegsel tot denzelven zullen geplaatst worden.

LEIDEN, 15 Julij.

De leden uit de kamer van koophandel en fabrijken, in zoover zij geene raadsleden zijn, hebben dezer dagen een adres aan den raad ingediend houdende verzoek tot aanneming van het ontwerp van belastingstelsel door den heer *A. Hartevelt* bij den raad in overweging gegeven en ter secretarij verkrijgbaar gesteld.

Zij maken inzonderheid op de volgende punten opmerkzaam:

Dat men, 't zij de accijnsen worden behouden of niet, toch in beide gevallen tot een hoofdgeld moet komen, omdat de heffing der accijnsen zooals die bij de gemeentewet wordt geregeld, ook met bijvoeging der zulke die thans niet worden geheven, zonder een hoofdgeld geen genoegzame som zou opleveren.

Dat het openblijven der poorten 's nachts, meerdere kosten voor het toezigt zou vorderen, terwijl bij afschaffing van accijnsen de gemeente van eene belangrijke som ontslagen wordt, die zij thans tot betaling der ambtenaren moet opbrengen.

Dat sedert de zoo algemeen toegejuichte afschaffing der belastingen op de brandstof reeds op zich zelve eene groote weldaad voor den werkman, zich hier eene uitgebreide turfmarkt heeft gevestigd, die bijna over geheel Rijnland zich uitstrekt.

Dat dit voorbeeld getuigt voor 't nut van verdere en geheele afschaffing van accijnsen.

Dat eene belasting op de boter, dien gewigtigen tak van handel, die in 1851 nog meer dan 300 000 Ned. ℔ ter waag bragt, naar een nabijgelegen dorp zou verjagen.

Dat eene belasting op de bouwstoffen het verval van woningen in de stad en den aanbouw daar buiten ten gevolge zou hebben.

Dat de opbrengst eener belasting op honden, op openbare vermakelijkheden enz., niet noemenswaard zou opbrengen, en verhooging op wijn en gedisteleerd, door verminderend gebruik en smokkelarij, ook weinig zou baten.

Ten slotte handelt het adres nog over de voorgestelde grondslag van ƒ 3 per persoon, door den heer H. voorgeslagen, en wordt beweerd dat niet de sterkte maar wel het verbruik bij de huisgezinnen in aanmerking behoort te komen, en wilde men het voorgestelde hoofdgeld liever in 3 of meer klassen van ƒ 1, ƒ 3 en ƒ 5 zien gebragt; terwijl het adres eindigt met te wijzen op den toenemenden bloei van de welvaart der stad, door het losmaken van banden die het vrije vertier belemmeren, te verwachten.

(Nog is dezer dagen door den heer *C. Leembruggen*, voormalig lid der commissie uit den stedelijken raad, voor de financien, een stuk bij den gemeenteraad ingediend en openbaar gemaakt, getiteld: *Beschouwingen over het voorstel van den heer A. Hartevelt J.z.*, waarbij ook de heer *L.* de afschaffing van accijnsen allezins voorstaat en geen bezwaar vindt in een' hoofdelijken omslag, mits men geene personen maar hoofden van gezinnen belast, en waarbij hij tevens eene verdeeling in twaalf klassen van gegoedheid opgeeft, die voor ƒ 6.— tot ƒ 160.— 's jaars zouden worden aangeslagen en waarbij in iedere klasse gezinnen boven de vijf personen eenigzins lager worden belast; welke omslag volgens eene daarbij gevoegde tabel ruim ƒ 190,000 en alzoo nog ƒ 10,000 boven de raming zou opleveren.)

— Wij vernemen, dat eerstdaags naar de Kaap de Goede Hoop zal vertrekken, de weleerw. heer *J. H. Neethling Jr.*, welke aan onze Hoogeschool zijne studie in de Godgeleerdheid volbragt hebbende, vóór eenige weken te 's Gravenhage als predikant is ingezegend. Wederom zijn hier van de Kaap twee jongelieden aangekomen om in de Godgeleerdheid te studeren, de heeren *S. Brink* en *L. Biccard*, en een die zich op de geneeskunde zal toeleggen, de heer *Ch. Biccard.* De heer *J. J. Herman*, mede van de Kaap, die onlangs in de medicijnen promoveerde, zal ook dit jaar, na nog eenige Hoogescholen in Duitschland te hebben bezocht, naar zijn vaderland wederkeeren. De heer *A. G. M. Kuys*, die in het laatst van voorleden jaar als predikant naar de Kaap vertrok, na aan onze hoogeschool zijne studiën te hebben volbragt, is, naar wij vernemen, reeds geplaatst.

UTRECHT, 16 Julij.

Het algemeen binnen deze stad geloopen hebbende gerucht, als zoude er een kind van twee jaren uit een' kinderwagen *gestolen* zijn, — welk gerucht ook wij in ons vorig nommer hebben overgenomen, — is gelukkig bevonden *ongegrond* te zijn.

LEEUWARDEN, 15 Julij.

Naar aanleiding van het gewijzigd regiement tot voorkoming der verspreiding van de besmettelijke longziekte onder het rundvee in deze provincie, is weder last gegeven tot het dooden van 26 runderen, welke door die ziekte waren aangetast, makende sedert de inwerkingtreding van de betrekkelijke reglementaire verordeningen (17*den December* 1849) een totaal van 5190 runderen.

— In de vergadering der staten van Friesland van den 14den Julij, werd o. a. in behandeling gesteld de voordragt van ged. staten, om te worden gemagtigd tot het nemen van proeven met de inënting van runderen, als voorbehoedmiddel tegen de longziekte. — Met eenparige stemmen wordt besloten, dat een 10tal gezonde runderen zal worden aangekocht, ingeënt en later met longziek vee vermengd, om alzoo de waarde der inënting als voorbehoedmiddel te beproeven.

ASSEN, 17 Julij.

Naar men zegt, is dezer dagen uit het fonds voor noodlijdende kerken en personen door de algemeene Synode o.a. toegelegd, aan de Hervormde gemeente te *Rolde* ƒ 2000; aan die te *Hoogersmilde* ƒ 186, aan die te *Roswinkel* ƒ 1200, en voor den bouw eener kerk en pastorij te *Nieuwbuinen* ƒ 2500.

— Wij vernemen, dat te IJde, gem. Vries, heden een man van 24 jaren plotseling door de hitte is doodgevallen.

— Bij besluit van 14 Julij j.l. heeft Zijne Majesteit goedgevonden, de door den gemeenteraad van Dwingelo gedane benoeming van den burgemeester mr. *G. W van der Feltz* tot secretaris met Zijne goedkeuring te bekrachtigen.

— Gisteren morgen hebben de arbeiders, die aan de Hoogeveensche vaart met graven bezig waren, eenparig hunnen arbeid nedergelegd, ter oorzake dat ze niet genoeg verdienden. De aannemer van het aardewerk, bij het voorgevallene niet tegenwoordig zijnde, is oogenblikkelijk met de zaak bekend gemaakt en heeft, weldra gekomen zijnde, aan het werkvolk het te goed hebbende geld uitbetaald.

Eenige personen zijn daarna vertrokken; van hen, die gebleven zijn, blijven thans nog velen steeds weigerachtig om den arbeid te hervatten; nogtans blijft alles zeer goed in rust en orde.

Staten der provincie Groningen.

Zitting van Maandag den 19den Julij.

Er zijn 41 leden tegenwoordig. Afwezig de heeren: DE WAARD, TEN CATE, MODDERMAN en AALFS. De notulen van het verhandelde in de vorige zitting worden gelezen en goedgekeurd, waarop mededeeling wordt gedaan van eene missive van den heer MODDERMAN, die wegens het onverwacht afsterven van zijnen zwager, verhinderd is deze en beide volgende zittingen, bijtewonen. — Hierop wordt aan de orde gesteld:

Het rapport van de commissie betreffende het verleenen eener subsidie uit provinciale fondsen, tot oprigting van eene openbare school voor wis- en zeevaartkunde te Veendam. (Zie ons verslag der zitting van den 13den, sub 7°.)

Na opening der beraadslaging over dit rapport erlangt de heer DAMSTÉ het woord. Hij verklaart zich tegen het gevoelen van de minderheid der commissie, waar deze zegt, dat door het oprigten van eene school voor wis- en zeevaartkunde te Veendam de bloei van *Minerva* zou worden verminderd en zoo de krachten zouden worden versnipperd. Iemand, die met de strekking dezer zoo heilzame inrigting niet bekend is, zou kunnen vermoeden, dat ze alleen geldelijk voordeel beoogt. Haar streven daarentegen is alleen de verspreiding van meerdere kennis onder de arbeidende klasse; het onderwijs wordt daar meestal kosteloos gegeven. Daarom zal het bestuur van Minerva met genoegen zien, dat ook te Veendam eene dergelijke school worde opgerigt, het zal verlangen naar zulk eene medewerkster ten goede, te meer daar het, bij de betrekkelijk geringe subsidie, te naauwernood aan de vele aanvragen om onderwijs kan voldoen. — En als men verder bedenkt dat ⅜ van de Nederl. koopvaardijvloot in deze provincie te huis behoort, dan zal de vermeerdering van onderwijs in de wis- en zeevaartkunde wel een provinciaal belang mogen worden genoemd.

De heer ADDENS is tegen het gevoelen der meerderheid. Hoe zeer hij het zou betreuren, dat zonder prov. subsidie, deze inrigting niet tot stand kwam en hoezeer eerder geneigd tot het geven van eene subsidie in eens aan deze inrigting, dan aan die zoo talrijke kunstwegen, die jaarlijks en ook thans weder in zoo groote menigte worden aangevraagd, — zoo oordeelt hij toch, dat hier subsidie moet worden verleend door hen, die er nut en voordeel van hebben. Anders zouden b.v. schoenmakers met gelijk regt subsidie kunnen vragen voor het oprigten eener leerlooijerschool en waar ware dan het einde? Hij is dus tegen de subsidie aan deze school.

De heer M. V. D. TUUK gevoelt zich gedrongen het woord te vragen, daar aan het rapport van de minderheid der commissie daadzaken ten gronde liggen, die den toets der waarheid niet kunnen doorstaan. Ook is hij, schoon zeer voor de conclusie der meerderheid, het niet eens met de redenen, die haar tot die conclusie hebben geleid. Hij wenscht de subsidie voor de oprigting eener school voor wis- en zeevaartkunde te Veendam te geven, omdat die oprigting van provinciaal belang is.

Dit is aan geen redelijken twijfel onderhevig; want de zeevaart en scheepsbouw is een voorname tak van volksbestaan in dit gewest en zou dan niet het behouden van dien tak van groot belang zijn? De staten zelve gevoelden dit ook, toen zij de missive van den minister van binnenl. zaken, die vooral ook zal strekken, om genoemde takken te doen bloeijen, onlangs met zooveel belang aanhoorden.

Een eerste vereischte nu voor het behouden van dien tak is, dat men een zeemansstand hebbe, in de kennis van zijn vak opgeleid. Daaraan bestaat hier groote behoefte, gelijk ook de heer VAN RIJCKEVORSEL zeide, toen hij den Groninger zeeman schetste als moedig, eerlijk en trouw, maar eene voldoende opleiding missende. Van daar het bedroevend verschijnsel, dat onze eigene koopvaardijvloot met Deensche, Noordsche en andere vreemde matrozen en zelfs stuurlieden wordt bemand. — Spr. beantwoord vervolgens de vraag of er wel ergens eene dergelijke school op geschiktere plaats zou kunnen worden opgerigt dan te Veendam. Te Veendam, Wildervanck en de Pekela's behooren 400 gezagvoerders van schepen 't huis en te Veendam, het middelpunt dezer plaatsen, alleen 200.

De minderheid der commissie zegt, dat er voldoend onderwijs in de wis- en zeevaartkunde te Veendam wordt gegeven. Dit ontkent spr. ten stelligste. Wel geeft de verdienstelijke schoolonderwijzer ODDING les in de stuurmanskunst, maar dit is niet het eenig vak, waarin de zeeman opleiding behoeft. Noch in de geographie in al haren omvang, noch in de hoogere en lagere wiskunde, natuurkunde enz. wordt te Veendam onderwijs gegeven. En dat de oprigting van bedoelde school noodzakelijk is, getuigen ook de zware opofferingen, die het gemeentebestuur van Veendam zich wil getroosten. — Ook het belang en de bloei van Minerva behoeft niet te beletten zijne goedkeurende stem aan het advies der meerderheid te schenken. Immers Minerva heeft haren bloei geenzins te danken aan Veendam, daar slechts een zeer klein getal zeelieden, wegens te groote kosten, kan overkomen om op Minerva te worden onderwezen.

De heer W. DE SITTER gevoelt zich ook verpligt zijne stem te motiveren. Hij is voor de conclusie van de meerderheid, maar wil daardoor niet geacht worden mede te werken tot vermindering van den bloei van Minerva (gelijk de minderheid zich uitdrukt) en is het geheel eens met het gezegde van den heer DAMSTÉ; de wedijvering der beide scholen op wetenschappelijk terrein zal er toe leiden, om de gewestelijke zeevaart en handel tot ongekenden bloei opte voeren. Ook wil spreker door aanneming van de conclusie der meerderheid niet geacht worden in te stemmen met de considerans, die haar daartoe geleid hebben. Hij ontkent het, integendeel ten sterksten, gelijk de meerderheid beweert, dat het onderwijs aan minvermogenden van staatswege zich moet beperken en regelen naar den kring, waarin zij zich bevinden en wijst daarbij op het voorbeeld van eenen DE RUIJTER en TROMP.

De conclusie van de meerderheid der commissie wordt hierop aangenomen met 39 tegen 2 stemmen stemmen, die van de heeren ADDENS en LOHMAN.

Vervolgens wordt mededeeling gedaan van de volgende ingekomene stukken:

1) Missive van Ged. Staten, van den 15den Julij no. 70, geleidende de door de commissie tot onderzoek der longziekte in deze provincie ingezondene bijlagen, behoorende bij haar verslag over de longziekte over het jaar 1851. — Ter griffie.

2) Rapport van dezelfden, no. 77, betrekkelijk het adres van H. K. v. d. Wijk en 12 andere scheepsbouwers te Pekela (Zie ons verslag der zitting van den 13den, sub 57.) — Ged. staten stellen (daar het niet te ontkennen valt, dat adressanten zeer worden belemmerd) voor, op de prov. begrooting over 1853 de geheele aflossing te brengen van de geldleening à *f* 25000, waardoor dan ook de heffing van de belasting ad 75 cent per ton bij de Oudezijl met den 31sten Dec. 1853 zoude kunnen vervallen en alzoo een groot deel der bezwaren van adressanten zou worden opgeheven. — Commissie, de leden der prov. begrootingscommissie.

3) Mededeeling, als boven, no. 84, geleidende stukken, betrekkelijk het ontwerp tot den aanleg van een kanaal van Groningen naar Assen. — Ter griffie.

4) Voordragt, als boven, no. 85, nopens het in eigendom of onderhoud verwisselen van eenige objecten tusschen de provincie en het Winsummer- en Schaphalster-zijlvest. — Commissie, de heeren v. Roijen, Schilthuis en Koning.

5) Mededeeling, als boven, no. 93, geleidende bestekken enz. betrekkelijk den aanleg van een kunstweg van Uithuizen naar Uithuizermeeden, enz. — Commissie: de heeren W. de Sitter, Land, Mulder, Smid en M. v. d. Tuuk.

6) Missive van burg. en weth. der gemeente Zandt, over den aanleg van dien weg. — Zij geven hunne bevreemding te kennen, dat door Ged. Staten over den aanleg van dien weg ongunstig is geadviseerd, wegens het achterblijven van de gemeente Zandt in het aansluiten aan dien weg.

Zij hebben voorleden jaar het eerst eene voordragt gedaan tot het leggen van een grindweg en refereren zich ook thans nog aan die voordragt daar geenszins hunne belangstelling in dezen is verminderd. Zij verzoeken dus om hunne voordragt in verband te willen beschouwen met de overige voorstellen nopens dien weg gedaan. — In handen van dezelfde commissie.

7) Adres van J. D. Jensema e. a. gebruikers van landerijen, gelegen aan den provincialen grindweg van Middelstum, naar de Loppersummerklap, houdende verzoek tot het geheellijk uitroeijen van het kaphout op dien weg. — Gerenvooijeerd aan Ged. Staten.

De navolgende rapporten worden hierop uitgebragt:

1) Over de ruiling en den verkoop van grond bij den haven buiten de Steentilpoort, bij monde van den heer Bonthuis. De commissie adviseert 1) den genoemden grond aan van Wartum te verkoopen, 2) aan de eigenaars van het trekschuitenveer, tegen overname van de mestdobbe en het privé, den grond aldaar van 60 ellen af te staan en 3) aan Ged. Staten op te dragen aan dit alles uitvoering te geven zoo als het behoort. — Deze conclusie is met algemeene stemmen aangenomen.

2) Over de conc.-begrooting voor het provinciaal bestuur, voor zoover het rijksbestuur is. De commissie zich gedragende aan de toelichtingen door Ged. Staten bij de afzonderlijke posten gegeven, adviseert 1) deze begrooting voor het jaar 1853 vast te stellen, voorbehoudens de gemaakte aanmerkingen op de jaarwedden van de ambtenaren en bedienden en de post van schrijfloonen, ten gevolge van het Kon. besluit van den 14den Julij l.l. en 2) dezelve bij eene missive aan de goedkeuring van Z. M. den Koning aan te bieden. — Ter behandeling aan de orde steld op aanst. Woensdag.

3) Over het adres van den raad der gemeente Oldekerk, nopens het heffen van tol bij den tolboom, op den puinweg van Enumatil naar de Leek, bij monde van den heer Brongers. Na beschouwing van de geschiedenis der onderhandelingen, welke gevoerd zijn over den aanleg van den Faanerweg en de billijkheid van het heffen der gezegde tol, adviseert de commissie te bepalen, dat door de ingezetenen van Oldekerk en in 't algemeen door degenen, welke van en naar den Faanerweg rijden, bij gezegden tolboom, gedurende het zomersaisoen van den 1sten Mei tot den 1sten November, geen tol zal worden betaald en dat hiermede met den 1sten Mei 1853 een begin zal gemaakt worden. — Ter behandeling aan de orde gesteld op aanst. Woensdag.

4) Over het verzoek van D. E. Hoeksema e. a. wegens de vereeniging van het Boterdiep met het loopende diep binnen Groningen. — De commissie wijzende op het belang der bevordering van den bloei van handel en welvaart en het wenschelijke van deze vereeniging en vooral ook op het belang, 't welk daarbij de bewoners van het Hunsingokwartier hebben, deelt als hare overtuiging mede het hoogstwenschelijke, dat aan dit verlangen worde gevolg gegeven ter gezegde vereeniging binnen de stad, ook onder eene bijdrage van 50 pCt. der kosten door de stad, met deze wijziging echter, dat zoo hierin door de stad geen genoegen wordt genomen, de zaak daarom niet worde ter zijde gesteld, doch dan ook pogingen zullen worden aangewend, om daartoe subsidiën te verkrijgen van de ingezetenen der gemeenten, die bij die vereeniging het meeste belang hebben. — Behandeling op morgen aan de orde gesteld.

5) Over het verslag van Ged. Staten nopens de onderhandelingen met de gemeentebesturen van O. Pekel-A en Groningen geopend, over de graving van de Pekel-A, bij monde van den heer W. de Sitter. — De commissie adviseert 1) Gedep. Staten ontslagen te rekenen van den hun opgedragen last te dezer zake, en 2) het gedaan verslag aan te nemen als notificatie. — Op verzoek van den heer R. de Sitter, die dadelijk de daarop betrekkelijke stukken niet bij zich heeft, is dit rapport op morgen ter behandeling aan de orde gesteld.

6) Over het adres van den gemeenteraad van O. Pekela nopens de graving van de Pekela tot aan het Bultster verlaat, bij monde van denzelfden. — Met het oog op de algemeene verbetering van waterwegen in dit gewest, ten gevolge van de ingekomen missive van den minister van binnenl. zaken, vermeent de commissie, dat voorshands deze onderneming, hoe wenschelijk ook, nutteloos zal zijn, weshalve zij adviseert, 1) het adres gunstig in advies te houden, totdat men bekend zal zijn met de resultaten van de overwegingen der commissie, in wier handen het plan van eene geheele verbetering van waterwegen in dit gewest is gesteld, en 2) van dit besluit kennis te geven aan den gemeenteraad van O. Pekela. — Met algemeene stemmen aangenomen.

7) Over het rekest van S. P. Schattenburg e. a., dat de klapbrug te Onderdendam onder de provinciale werken worde opgenomen, bij monde van den heer Tigchelaar. Daar de commissie vermeent zich te moeten verklaren tegen het beginsel, dat de provincie verpligt zou zijn, het onderhoud van objecten op zich te nemen, welke in provinciale werken zijn gelegen, adviseert zij afwijzend te besluiten op het ingekomen rekest, en hetzelve te wijzen van de hand. — Met algemeene stemmen aangenomen.

8) Over het adres van J. J. de Blecourt e. a., nopens het leggen van een kunstweg langs het Oosterdiep te Veendam, door Meeden en Westerlee, bij monde van den heer W. de Sitter. Uit overweging dat de commissie op geene goede gronden, hetzij toestemmend, hetzij ontkennend, na eene naauwkeurige overweging deze zaak de vraag vermogt te beantwoorden, in hoeverre de belangen der provincie dezen aanleg wettigden, dewijl de zaak niet genoegzaam voorbereid is, — terwijl ook omtrent een door het gouvernement te verleenen subsidie geene zekerheid bestaat, — adviseert zij om aan adressanten kennis te geven, dat deze zaak tot geene genoegzame rijpheid schijnt gekomen te zijn om daarover een besluit te kunnen nemen, met vrijlating echter om zich later, wanneer de zaak zoo verre zal gevorderd zijn, daarover aan Ged. Staten te adresseren. — Met algemeene stemmen aangenomen.

9) Over het adres van schuitevoerders op het Boterdiep, tot wegruiming van den dam te Mensingeweer. — Bij monde van den heer van Roijen rapporteert de commissie, dat zij zich geheel kan vereenigen met de voordragt van Ged. Staten en adviseert alzoo te besluiten 1) het adres aan te houden en aan Ged. Staten te verzenden, ten einde eventueel daarop acht te slaan en 2) aan adressanten van dit besluit kennis te geven.

10) Over de voordragt van Ged. Staten, betreffende het maken van wijzigingen in de bepalingen ter bevordering der paardenfokkerij, — bij monde van den heer J. W. Quintus. — De commissie onthoudt zich van een verslag der gemaakte wijzigingen, daar het haar beter schijnt het reglement geheel te herzien. De commissie van landbouw wenscht, tot verbetering der paardenfokkerij, hoogere premiën, en stelt daartoe het heffen eener geringe belasting op de paarden en koeijen voor. Gecommitteerden verklaren zich hier tegen en zouden als de premiën moeten worden verhoogd, liever de subsidie op de prov. begrooting verhoogen; zij adviseren alzoo: 1) Ged. Staten te verzoeken, na overleg met de commissie van landbouw, om in de gewone Statenvergadering van November een nieuw concept-reglement ter tafel te brengen; 2) de premiën niet uit te schrijven bij wijze van belasting op de paarden en koeijen, maar de op de prov. begrooting gebragte subsidie voor de commissie te verhoogen, en 3) te bepalen, dat de som daarvoor nimmer hooger dan *f* 1800 mag zijn. — Te behandelen op Woensdag a. s.

Daar er geene rapporten meer zijn uit te brengen, wordt de vergadering gescheiden tot morgen des middags te 12 uur.

GRONINGEN, 19 Julij.

De commissie voor het onderzoek van de inpoldering der *Lauwerzee*, bestaande uit de heeren Simons, van Roijen, Mellema en van Diggelen, is hier de vorige week vergaderd geweest. Naar men verneemt, worden nog vele werkzaamheden en plaatselijke opmetingen vereischt, vóór dat de gecommitteerden met hun rapport gereed zullen zijn, welk rapport stellig door velen zeer verlangend te gemoet gezien wordt; terwijl men zich voorstelt, dat de uitbrenging daarvan spoedig zal worden gevolgd van eene eindelijke beslissing aangaande dit hoogst aangelegen ontwerp.

Het is te hopen, dat men van eenige dagen gunstig weder gebruik zal maken tot het doen van een naauwkeurig en onpartijdig onderzoek omtrent de gesteldheid van den grond van de geheele Lauwerzee, waartoe het saizoen en het weder bij een vroeger onderzoek zoo hoogst ongunstig moet zijn geweest.

— Op den 17den dezer overleed mr. Evert Jan Thomassen à Thuessink van der Hoop, vroeger substituut-officier van justitie te *Assen*, sedert den jare 1844 officier van justitie bij de arrondissements-regtbank te *Groningen*. Zijne vrouw en talrijk gezin verliezen in hem een geliefden en zorgdragenden echtgenoot en vader, de maatschappij een regtschapen en godsdienstig burger en de regterlijke magt een kundig, ijverig en eerlijk ambtenaar.

— Door een lid der Gedeputeerde Staten dezer provincie, is heden middag in het bijzijn van den hoofdingenieur van den waterstaat alhier, onder nadere approbatie, publiek uitbesteed:

1) Het bouwen van een provisioneel tolhuisje, met een tolboom en aanhooren, op den grindweg ten westen van Mensingeweer, en een' tolboom en aanhooren voor het huis van R. J. van der Schaaf, ten oosten van Leens.

Hierop zijn vier inschrijvingsbiljetten ingekomen te weten, van J. W. Blij, wonende te Farmsum, voor *f* 820; J. P. Takens, te Uskwert, voor *f* 686; G. IJzebrands Huizinga, te Zuidhorn, voor *f* 644, en de laagste inschrijver was W. Mulder, aannemer, wonende alhier, en wel voor *f* 626.

2) Het doen van eenige herstellingen aan de zeeweringen wederzijds Delfzijl, in den jare 1852.

Op deze werkzaamheden zijn drie biljetten van inschrijving ingekomen, als: van J. Elias van Buren, te Farmsum, voor *f* 2000; H. J. Delken, te Delfzijl, voor *f* 1948, en van P. Wiersema, alhier, voor *f* 1777.

— Zaturdag l.l. is alhier per schipper K. J. Niezen, wonende in de Groote Leliestraat, aangebragt de eerste nieuwe harde turf, van uit het Stads Kanaal, en heden middag werd deze opgevolgd door eene tweede lading, aangebragt door den schipper J. Koopman. De berigten omtrent dit produkt ontvangen, luiden over het algemeen bijzonder gunstig.

— Wederom hebben wij een ongeluk, door baden veroorzaakt, te betreuren. Jan Kuilenberg, van beroep stoelmaker, zoon van de wedw. Jan Kuilenberg, wonende aan de Vischmarkt, 15 jaren oud, ging gisteren middag met meer andere personen in de redoutes om zich door baden te verfrisschen. De jeugdige knaap kon niet zwemmen en is zeer waarschijnlijk in een' kuil geraakt, ten gevolge waarvan hij dadelijk zonk. Hoewel er op het geroep van help! eene aanzienlijke menigte toestroomde, en er ook dadelijk middelen ter redding werden aangewend, mogt het echter niet anders gelukken dan den drenkeling levenloos op te halen.

— Het 12jarig meisje van W. H. Everts, van beroep schoenmaker, wonende in den Hanebijtersgang, geraakte gisteren morgen door te spelen in het Zuiderdiep. Vele menschen stroomden op het hulpgeroep! op de plaats des ongevals te zamen, maar onder dezen bevond zich niemand, welke zich te water durfde begeven. — Adolf Artel van beroep timmerman, aldaar wonende, het ongeval vernemende, sprong toen oogenblikkelijk van den hoogen walmuur in het water, en het gelukte hem, het meisje, hetwelk reeds in een' zinkenden staat verkeerde, nog bij tijds te redden.

Ook de dienstmeid van den tandmeester Cohen, wonende in de Oude Kijk in-'t Jatstraat alhier, had Zaturdag avond omstreeks 10 uur, terwijl zij water wilde halen uit het diep bij den boog aldaar, het ongeluk van in dat water te geraken; — door de vereenigde hulp van den schipper Niezen en den steenhouwer Zuidhoff, werd ook deze drenkeling nog bij tijds gered.

— Zoo als elders, was ook hier ter stede de hitte op Zaturdag l.l. buitengewoon sterk: de thermometer teekende te 2 uur, in de schaduw, 91½ graden Fahr. (Te *Utrecht*, aan het *Meteorol. observat.* teekende dien dag de thermometer, te 2 uur, 89,1 graden, en te *Leiden*, om 1 uur 90 graden.)

Dientengevolge hadden ook hier de treurige gevolgen plaats, welke van zoodanige hitte het natuurlijke gevolg zijn.

Zoo is Roelf van Dijken, gehuwd, wonende buiten de Oosterpoort alhier, Zaturdag met meer anderen aan het Boterdiep bezig zijnde een blok hooi op te zetten, ten gevolge dier hitte onpasselijk geworden en in den namiddag bezweken. Hij laat eene diepbedroefde weduwe en zes kinderen na.

Te *Hellum* is op l.l. Zaturdag een daglooner het ongelukkig slagtoffer geworden der zware hitte. Hij was bij eenen landbouwer aan het koolzaad dorschen. Eerst flaauw geworden, bragt men hem spoedig weder bij, maar gevoelde hij zich toch niet in staat om te kunnen werken, en zeide daarom, een oogenblik te willen gaan liggen onder eenen wagen. Hij deed dit, maar was reeds kort daarna overleden.

Ook is Zaturdag l.l. de dienstmeid van de wed. Kooi, te *Borger-Compagnie*, ten gevolge van het drinken van karnemelk, op het land overleden.

Te *Siddeburen* zijn drie varkens van eenen landbouwer aldaar, welke in het land gestuurd waren, mede Zaturdag aan de gevolgen der brandende hitte bezweken.

Betreffende de geheerscht hebbende warmte en daardoor ontstane ongelukken, zijn ons nog de volgende berigten ingezonden:

Delfzijl, 17 Julij.

Heden hadden wij alhier, even als zulks in andere plaatsen het geval is geweest, een slagtoffer der overgroote warmte te betreuren. Een huisvader, genaamd Bos, wonende te Heveskes, was sedert des morgens 2 uur, op het land van een' landbouwer te Weiwerd werkzaam; tegen den middag naar huis terugkeerende en waarschijnlijk in den togt zittende, zich van het zware werk uitrustende, vond men hem bezwijmd en gaf bij, niettegenstaande de in het werk gestelde pogingen, eenige oogenblikken daarna, den geest.

De Thermometer stond heden middag te 4 uur nog op 84 graden.

Midwolde (in het *Oldambt*), 18 Julij.

Gisteren hadden wij hier eene warmte, zoo als zich de oudste lieden niet kunnen herinneren. Vele lieden, welke op het veld eenigen arbeid te verrigten hadden, zijn daardoor onpasselijk geworden, en één is overleden. — Het is waarlijk te verwonderen, dat daardoor nog niet meer ongelukken zijn ontstaan, want des morgens te 9 uur teekende de thermometer naar de schaal van Fahr. in de schaduw van een gebouw, op 10 voet hoogte boven het maaiveld, reeds 88° en des middags te 2 uur, de bijna ongelooflijke hoogte van 98½°. De Thermometer van hier wegnemende, omdat de terugkaatsing der zonnestralen hier mogelijk eenigen invloed konde oefenen, bragt men dezelve in de schaduw van boomen, alwaar dezelve 96° aanwees, te 4 uur 1° daalde, te 6 uur 88° en te 7 uur nog 85° teekende. — Wanneer men echter in aanmerking neemt, dat de boomen, vooral bij zulk een' hoogen warmtegraad veel water oplossen, daardoor den dampkring merkelijk verkoelen, kan men aannemen, dat deze aanwijzing een weinig te laag zal zijn. Daar het juist de tijd was, om het kool- of raapzaad te dorschen, waren er vele menschen te velde. Sommige landgebruikers hebben dan ook hun werk gestaakt, om het bij gunstiger weer te hervatten; terwijl anderen, nadat meer dan de helft van het werkvolk onpasselijk was geworden, het met moeite tot den avond hebben uitgehouden.

Winsum, 19 Julij.

De buitengewone hitte, welke er op jongstleden Zaturdag heerschte, heeft ook in deze gemeente een' vlijtigen dienstknecht den dood toegebragt. De man was op het land bezig met gerst te zichten; op hetzelfde land bevonden zich een meisje en een jongen, werkzaam met het gezichte tot schoven te binden. Terwijl de dienstknecht zicht, ziet het meisje hem neêrvallen, en spoedt zich onmiddellijk om den ter aarde liggenden man bij te staan. Zij helpt hem opstaan, en maant hem aan, om toch met zichten op te houden, doch hare aanmaning vindt geen ingang: „Neen — zegt de man — eerst wil ik nog wat zichten."

Het meisje verwijdert zich nu, doch, omziende, ziet zij den vlijtigen man ten tweeden male neêrvallen. Nu spoeden de jongen en het meisje beide zich naar den reeds met den dood worstelenden; zij geleiden hem naar eene schutting, en over deze wil hij heenklimmen, gedeeltelijk gelukte hem dit, geholpen door zijne geleiders. Dan, terwijl hij bij die schutting als neêrhangt, bemerken zijne geleiders dat hij zinneloos is, en dat hij meent op een paard te zitten, de schutting toeroepende, om voort te gaan. Hierna begeeft hem alle kracht en alle bewustheid, en de vlijtige man, voor weinig tijds te voren nog strijdende tusschen dienstpligt en eigen verlangen, is niet meer.

In naburige gemeenten, als te Eenrum, Warfhuizen, ja, schier overal heeft de hitte hare offers genomen. Velen lijden aan colijk en diarrhae.

(Behalve de bovenstaande zijn in deze provincie op l.l. Zaturdag nog meer personen de slagtoffers geworden van de geweldige hitte, die toen heerschte. Doch wij achten te kunnen volstaan met de meer uitvoerige mededeeling van bovenstaande treurige gevallen.)

— Als een staaltje van verregaande onvoorzigtigheid kan het volgende dienen:

Twee personen, te huis behoorende in Oost-Friesland, voor eenige dagen naar een naburig dorp in de provincie Friesland gaande, ten einde aldaar eenig geld met maaijen te verdienen, vertrokken zij, na aldaar hunne werkzaamheden verrigt te hebben, naar deze provincie, en wel naar Adorp, gelegen in het Fivelingo kwartier. De werkzaamheden aldaar afgeloopen zijnde, waren zij voornemens om de reis door deze provincie naar hunne haardstede voort te zetten, doch Woensdag avond laatstleden gaf een hunner aan zijn makker het verdiende loon, zijnde *f* 80, in bewaring. Verrukt over de bewaring van dat geldt neemt deze dienzelfden nacht de vlugt, naar de kant van dezen stad. Des morgens werd hij door zijnen kameraad vermist, en gaf deze hiervan oogenblikkelijk kennis aan den landbouwer bij wien hij was werkzaam geweest.

De landbouwer spant paard en chais, neemt den bedrogene met zich en ijlt naar deze stad, geeft kennis aan de politie alhier en ijlt verder en wel naar buiten de steentilpoort. Hoewel onze ijverige politie oogenblikkelijk hiervan ter opsporing werk maakte, is het haar niet mogen gelukken hem nabij te komen, doch de landbouwer en de Oostfriesche maaijer reden steeds verder, en zoo doende is het dan ook gelukt, daar zijn signalement ten naastenbij overal was opgegeven, hem te Winneweer in verzekerde bewaring te nemen en is hij vervolgens naar Appingedam overgebragt.

— Als eene bijzonderheid berigt men, dat, ten gevolge der buitengewone warmte en droogte, welke thans heerscht, bij B. Grommer, te *Ruitenbroek*, koningrijk Hannover, de eene Donderdag turf gegraven is, welke den Donderdag daaropvolgende droog in huis gehaald is. Daar hier niet zelden een geheel zomer over verloopt, is het opmerkelijk, dat zulks nu in zeven dagen heeft plaats gehad.

— Den 15den dezer werd te Kollum de jaarlijksche harddraverij gehouden. Tot prijs is aldaar uitgeloofd een fraai bewerkt stuk zilver, ter waarde van *f* 100, dat behaald werd door het zwart langst. merriepaard genoemd *Snel*, toebehoorende aan den heer J. D. Laverman, van Driesum, bereden door den pikeur Harm Luurs wonende onder Grijpskerk. 10 paarden werden voor dezen wedstrijd aangegeven. Eene groote volksmenigte woonde dit volksvermaak bij.

— Na afloop van de eerste jaarmarkt, den 16den dezer te Eelde gehouden, heeft de geannonceerde harddraverij plaats gehad; zestien paarden, waaronder bekende harddravers, hebben aan den wedstrijd deelgenomen. De prijs, bestaande in een briljant met Berlijner zilver gemonteerd chaisgereide met toebehooren, is behaald door het zwart bles merriepaard genaamd *de Paauke*, toebehoorende aan *J. W. Wolters* van Zuidwolde en bereden door den eigenaar, en de premie, een sierlijk pikeurs hoofdstel, door het zwart merriepaard van de wed. *L. Bavink* te Zuidvelde, gemeente Norg, bereden door haren zoon *N. Bavink*.

— Het *Staatsblad* no. 131 bevat een koninklijk besluit van den 12den Julij j.l., houdende uitzondering op artikel 49, alinea 1 en 2 der wet van den 26sten April 1852 (*Staatsblad* no. 93), tot verbetering van den accijns op het zout. Daarbij wordt bepaald, dat de artikelen 185 en 187 der algemeene wet van den 26sten Aug. 1822 (*Staatsblad* no. 38) van kracht blijven op het terrein van toezigt, omschreven in artikel 177 dier wet, met uitzondering van dat gedeelte van hetzelve, hetwelk in de provinciën Overijssel en Drenthe is gelegen, en voor zooveel de provincie Groningen betreft, met uitzondering van dat gedeelte van het terrein van toezigt in die provincie aan de landzijde, hetwelk aanvangt in de gemeente Finsterwolde beoosten het Beersterzijldiep en zich langs de Hannoversche grens tot aan de provincie Drenthe uitstrekt.

— Volgens berigt uit *Hannover* van den 12den dezer, heeft de Hannoversche Tweede Kamer (met eene meerderheid van slechts vier stemmen) het in Januarij j.l. met Pruissen gesloten verdrag betrekkelijk de aansluiting der Hannoversche aan de Pruissische spoorwegen goedgekeurd. Bij het verdrag is onder anderen bepaald, „ dat zoodra men de zekerheid zal „ hebben dat op Nederlandsch gebied een aansluitingsweg zal „ worden aangelegd, de spoorweg tusschen Osnabruck en Rheine, „ over Hannoversch gebied, en wel door het graafschap „ Bentheim, tot aan de Nederlandsche grenzen verlengd zal „ worden."

Hoogere opleiding van de 4voetige jeugd te Borger.

In de *N. Dr. Ct.* leest men het volgende berigt:

„ Jan Jansen, bijgenaamd Slagter, onderwijzer en professor der viervoetige jeugd, wonende te Borger, adverteert bij deze aan heeren liefhebbers van het edele jagtvermaak, dat, even als vroeger, de cursus voor het eerstkomende jagtsaizoen ten zijnen huize wederom eenen aanvang zal nemen; — onder die cursus zullen mede worden opgenomen zoodanige sujetten, welke al reeds in werkelijke dienst door hunne meesters, strijdig met hunne geäardheid, zijn behandeld en alzoo zijn bedorven of verwaarloosd; het spreekt van zelve, dat deze laatsten à la force weder moeten worden aangebragt, en neemt hij aan, zijne kweekelingen binnen den termijn van eene maand alle de tot de jagt vereischt wordende hoedanigheden eigen te maken, zich zijner door dezen het geëerde jagerspubliek aanbevelende, met belofte eener prompte en civiele bediening."

Kerknieuws.

N. Stads-Kanaal, 12 Julij. Mogt de nieuw opgerigte gemeente der Doopsgezinden te dezer plaatse zich gedurende eenige maanden verblijden in de bediening van een tijdelijken voorzanger, den weleerw. z. gel. heer *Goteling-Vinnes*; deze vreugde werd gisteren verhoogd, nu z.e.w., na des morgens door ds. *Winkler Prins*, pred. bij die gemeente te Veendam, der gemeente te zijn voorgesteld, des namiddags voor 't eerst als herder en leeraar zijne woorden tot de gemeente rigtte, naar aanleiding van 1 Tim. 1: 12.

Maassluis, 11 Julij. De weleerw. heer *Steenberg*, pred. te Dirksland, heeft voor het beroep naar herwaarts bedankt.

Haarlem, 13 Julij. Heden werd door den kerkeraad der Ned. Herv. gemeente alhier, uit het bestaande twaalftal predikanten, het volgende zestal gemaakt: *Adriani*, te Waddingsveen; *Oort*, te Alkmaar; *ter Haar Romeny*, te Gouda; *Steinfort*, aan de Vuursche; *Vinke*, te Leeuwarden; *Cats Wor*, te Enkhuizen; terwijl bij herstemming afviel *van Voorst*, te Almelo.

Workum, 14 Julij. Heden heeft de kerkeraad der Ned. Herv. gemeente alhier, uit het bevorens gemaakte twaalf-, zes- en drietal met meerderheid van stemmen beroepen ds. *Guldenarm*, te Engwierum.

— Z. M. heeft goedgekeurd de beroepingen van predikanten, uitgebragt door de kerkeraden van de Herv. gem. te Harderwijk, op *Binnenweg*, pred. te Otterloo; te Zalk c. a., op *Meylink*, kand. bij het prov. kerkbest. van Utrecht; te Ellewoutsdijk, op *Lotz*, kand. bij het prov. kerkbest. van Gelderland; te Eijerland op Texel, op *Ris Lambers*, kand bij het prov. kerkbest. van Vriesland; op het eiland Marken, op *van Setten*, pred. te Doeveren c. a.; te Nieuw Loosdrecht, op *van Rhijn*, pred. te Chaam; van de Herstelde Evang. Luth. gem. te Gorinchem, op *Braakman*, proponent bij genoemd kerkgenootschap.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. van BOLHUIS HOITSEMA.